

REFERAT Natur-, Miljø- og Planudvalget d. 04-12-2024

Mødedato Onsdag d. 04. december 2024 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 5, Snorrebakken 66, Rønne

Mødedeltagere Mark Palmquist, Karen Lynn Jacobsen, Helle Munk Ravnborg, Søren Schow, Mikael Benzon

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Budgetopfølgning pr. 30. september 2024, Natur-, Miljø- og Planudvalget.....	4
Orientering om budgetopfølgning for BAT pr. 30/9 2024 samt status på genopretningsplan.....	8
BAT Rutekøreplaner pr. 1. april 2025.....	11
Udlæg til mellemfinansiering af projekt "Paradis Plads" i Nexø.....	15
Igangsætning af kommuneplantillæg for boliger på Sagavej/Paradisvej.....	18
Valg af bygherre til nye almene boliger på Sagavej/Paradisvej.....	21
Nedlæggelse af § 14-forbud mod store sommerhuse i Tofte.....	25
Høring af Indsatsplan for regional jordforurening 2025.....	29
Indsatsplan for kæmpebjørneklo.....	30
Nyt gebyr for affaldstilsyn på virksomheder.....	33
Lukket: Lukket punkt: Samarbejde med Den danske Naturfond om opkøb og naturgenopretning ve	36
Orientering om ændring af kvalitetsstandard for madservice pr. 1. januar 2025.....	37
Anlægsbevilling til anlægstilskud til Bornholms Træbådelaug.....	39
Tilpasning af anlægsbudget vedr. Fremtidens Ældrepleje som følge af anlægsstop.....	41
Emner til dialogmøder 2025.....	44
Gensidig orientering.....	45
Sager til høring.....	46
Lukket: Lukket punkt: Orientering om anlægsprojekt – nyt molehoved i Allinge Havn.....	47
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Allinge Havn.....	48
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Sandvig Havn.....	49
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Gudhjem Havn.....	50
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Tejn Havn.....	51
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Svaneke Havn.....	52
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Broer og stier uder	53
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til nye vinduer og døre i rød gang og SFO på Søndermarks	54
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udskiftning af ventilationsanlæg på Søndermarksskolen.	55
Lukket: Lukket punkt: Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2025.....	56

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter.

Fraværende

Søren Schow.

Bemærkninger

Mark Palmquist forlod mødet kl. 17.50 efter behandlingen af pkt. 18.

Deltagere administrationen

Kommunaldirektør Sine Sunesen.

Center for Miljø, Plan og Kultur Louise Lyng Bojesen.

Center for Trafik, Ejendomme og Drift Bjarne Freund-Poulsen.

Udvalgssekretær Inge Mogensen

Punkt 2: Budgetopfølgning pr. 30. september 2024, Natur-, Miljø- og Planudvalget

24/18755

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

I sagen gennemgås budgetopfølgningen pr. 30. september 2024 på udvalgets områder.

Driftsopfølgningen viser et forventet underskud på 1,8 mio. kr. i 2024. Underskuddet er sammensat af et overført overskud på 11,1 mio. kr. samt et merforbrug i året på 12,9 mio. kr.

Samlet set giver budgetopfølgningen på driften anledning til særlig opmærksomhed på vintertjenesten, hvor der i år er et underskud som følge af vinterindsatsen ved årets start, BAT hvor der forventes et øget underskud. Dertil henledes opmærksomheden på bilflådestyringen, hvor der i 2024 ikke er hentet de forudsatte besparelser fra optimeringen af denne, idet udmøntningen fortsat afventer dataindsamling og analyse. Da udgifter til udstyr til brug for analysearbejdet forud for optimeringen afholdes løbende ved leasing fremfor som oprindeligt planlagt på anlæg, indstilles det, at midlerne afsat på anlægsbudgettet overføres til driften.

Udvalget skal træffe beslutning om, at indstille til kommunalbestyrelsen, at der gives en kassefinansieret tillægsbevilling, en overførsel af midler fra anlæg til drift samt tillægsbevillinger til driftsområder med forventet underskud, finansieret af næste års budget på bevillingen.

Anlægsopfølgningen viser, at der forventes et forbrug på 94,6 mio. kr. ud af et rådighedsbeløb på 195,8 mio. kr., hvilket svarer til et samlet forventet mindreforbrug på 101,2 mio. kr.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at der som en del af den samlede budgetopfølgning til kommunalbestyrelsen indstilles, at

- a) budgettet på bevilling 53 Veje, parker og anlæg øges med 3.000.000 kr., idet det i anlægsbudgettet afsatte rådighedsbeløb på 2.020.000 kr. til indkøb af flådestyringssystem overføres til bevilling 53 Veje, parker og anlæg (bilflåde) og anvendes til udgifter til GPS-installationer i bilerne samt til afholdelse af de deraf følgende løbende systemudgifter samt af 980.000 kr. finansieret af næste års budget på bevillingen.
- b) budgettet på bevilling 57 Kollektiv trafik øges med 932.000 kr. finansieret af kassen samt 9.411.000 kr., finansieret af næste års budget på bevillingen

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Drift

Herunder gennemgås i hovedtræk de væsentligste dele af budgetafvigelserne for de enkelte bevillinger, der vedrører udvalgets områder.

Beløb i 1.000 kr.	Overført over- /underskud fra 2023	Forventet mer- /mindreforbrug for 2024	Forventet over- /underskud for 2024
	A	B	C = A + B
49 Byg, plan og klima	2.288	774	3.060
51 Beredskab	451	0	451
52 Teknik, natur og miljø	7.775	-562	7.213
53 Veje, parker og anlæg	6.135	-9.135	-3.000
54 Vej og park	-292	292	0
55 Ejendomme og service	-1.217	2.027	810
56 Devika	41	-41	0
57 Kollektiv trafik	-4.043	-6.300	-10.343
58 Affaldshåndtering		0	0
Natur-, Miljø-, og Planudvalget	11.136	-12.945	-1.809
<p>Note: "+" angiver mindreforbrug/overskud, "-" angiver merforbrug/underskud Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser iff. det korrigerede budget 2023 ekskl. overførsler Over-/underskud angiver afvigelser iff. det korrigerede budget 2023 inkl. overførsler.</p>			

På klimapuljer-/ projekter under bevilling 49 Byg, plan og klima er der merforbrug. Dette skyldes planlagt forbrug af overførte midler fra 2023. Overskuddet skyldes, at disponerede midler først forventes forbrugt i 2025 samt restmidler fra grøn tilskudspulje.

Øvrige overskud på bevilling 49 skyldes uforbrugte midler i den pulje på 1,6 mio. kr., der blev afsat ved overførslerne fra 2023 til nedbringelse af byggesagsbehandlingstiden.

På natur- og miljøområdet er der et overskud dels som følge af at nogle indsatser pågår over flere år, hvor budgettet er afsat i tidligere år og bruges løbende. Det gælder indsatsplanlægning (grundvand), jordforurening og naturindsatsmidler ifbm Grøn Bølge. Dertil er der et akkumuleret overskud på skadedyrsområdet, hvorfor taksten er sænket til 2025.

Vintertjenesten under bevilling 53 forventer et merforbrug i indeværende år på 2,7 mio. kr. Budgettet til vintertjenesten er over de senere år reduceret af flere omgange på baggrund af de foregående års forbrug. Dertil er overskud enten anvendt til finansiering af specifikke udfordringer på andre områder eller har indgået i budgetlægningen. Dermed var der til 2024 alene et reduceret budget til rådighed. Som følge af snefald i årets første måneder har der været brug for en større vinterindsats og forbruget i første halvår var således 5 mio. kr. større end samme tid forrige år. Det blev i forbindelse med budget 2019 besluttet at vintertjenesten skulle hvile i sig selv over en årrække, hvorfor underskuddet forudsættes at skulle hentes i de/det kommende år. Det skal dog bemærkes, at kommer der flere år med behov for større vinterindsats, vil det ikke være muligt at afdrage underskuddet inden for en kortere årrække.

Bilflådestyringen under bevilling 53 kommer ud med et mindre underskud. Der er i budgettet for 2024 og frem indlagt fuld besparelse på 2,2 mio. kr. fra optimering af bilflåden, der skal medføre en reduktion i antal biler og flytte kørsel fra fossil- til i elbiler. Dertil er der i 2024 budgetteret med en indtægt fra salg af overflødiggjorte biler. Jf. dagsordenpunkt om status på optimering af bilflåden på NMPUs møde i august er installeringen af GPS'er til brug for indhentning af data om kørselsmønstre først påbegyndt i 2. halvår af 2024. GPS'erne betales via en leasingaftale og betalingen af GPS'erne fordeles således ud over årene. Derfor indstilles det, at de afsatte anlægsmidler til indkøb af system mhp. optimering af bilflådestyringen overføres til driftsbevillingen samt til delvis dækning af besparelsen i 2025, da udmøntningen endnu er uafklaret.

Bevilling 57 kollektiv trafik, der omfatter BAT kommer ud med et samlet underskud. Merforbruget i indeværende år skyldes flere faktorer, herunder ny chaufføroverenskomst, udgifter til nedbringelse af oparbejdet afspadseringspulje, reparationer af busser og materiel samt indkøb af nødvendigt it-udstyr. Især den aldrende buspark udgør en fortsat udfordring i udgifter. Der er over flere omgange skåret ned uden at den nødvendige fornyelse af materiel samt tilpasning i køreplaner er sket.

Der er udarbejdet en handleplan for at rette op på økonomien hos BAT. Der fremlægges særskilt dagsordenspunkt vedr. en uddybende budgetopfølgning på bevilling 57 kollektiv trafik.

BATs budget er i 2024 reduceret med en besparelse som følge af det planlagte køb af 2x 10 elbusser på 0,9 mio. kr. besluttet med budget 2023. Da beslutningen om købet blev annulleret (med budget 2024 blev det ændret til leasing og med en forskydning i levering) blev besparelsen ikke annulleret. Derfor søges der om en tillægsbevilling vedrørende dette finansieret af kassen. Med beslutning om leasing af emissionsfrie busser, blev der indlagt en besparelse fra og med budget 2025, hvor besparelsen indføres i takt med den planlagte leveringsplan.

Bevilling 58 Affaldshåndtering, der omfatter Bofa skal hvile i sig selv, da området er gebyrfinansieret, men Bofa forventer i indeværende år et merforbrug. Bofa har i 2024 haft en del udgifter til juridisk og revisionsmæssig bistand i forbindelse med de sager, der pågår samt forberedelsen af den nye sorteringsordning herunder anlægstiltag og kommunikation. Udfaldet af de pågående sager vil have betydning for den samlede økonomi og dermed taksterne fremadrettet. Der forventes svar på nogle af sagerne i løbet af 2025.

Anlæg

På Natur-, Miljø- og Planudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2024 195,8 mio. kr., hvoraf der forventes et forbrug på 94,6 mio. kr., hvilket svarer til et samlet forventet mindreforbrug på 101,2 mio. kr., jf. bilag 2.

Der forventes overført i alt ca. 72,3 mio. kr. til 2025.

Anlægsopfølgningen viser fortsat, at der generelt er udfordringer med forsinkelser eller forlængelser af projekterne, der som resultat medfører et forventet mindreforbrug i 2024 og har indflydelse på sikkerheden omkring vurderingen af det forventede forbrug. Forsinkelser og forlængelser af projekterne skyldes, at projekterne eksempelvis afventer myndighedsbehandling, udbud, politisk behandling eller anden afklaring. Derudover har den politiske beslutning om anlægsstop, tidligere på året, også haft indflydelse på forbruget/mindreforbruget i indeværende år.

Økonomiske konsekvenser

På udvalgets områder forventes samlet set et underskud på 1,8 mio. kr. på driften samt et forventet mindreforbrug på 101,2 mio. kr. på anlæg i 2024, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Der gives tillægsbevillinger til bevillinger, der har et forventet underskud i 2024.

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2024 ('+' mindreforbrug / '-' merforbrug)			Overført fra 2023 ('+' overskud / '-' underskud)	Forventet resultat i 2024 ('+' overskud / '-' underskud)		
	Overførbar	Ikke-overførbar	I alt		Overførbar	Ikke-overførbar	I alt
49 Byg, plan og klima	774		774	2.286	3.060		3.060
51 Beredskab	0		0	451	451		451
52 Teknik, natur og miljø	-562	0	-562	7.775	7.213	0	7.213
53 Veje, parker og anlæg	-9.135		-9.135	6.135	-3.000		-3.000
54 Vej og park	292		292	-292	0		0
55 Ejendomme og service	2.027	0	2.027	-1.217	810	0	810
56 Devika	-41		-41	41	0		0
57 Kollektiv trafik	-6.300		-6.300	-4.043	-10.343		-10.343
58 Affaldshåndtering		0	0			0	0
Natur-, Miljø-, og Planudvalget	-12.945	0	-12.945	11.136	-1.809	0	-1.809

Note: "+" angiver mindreforbrug/overskud, "-" angiver merforbrug/underskud
Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2024 ekskl. overførsler fra 2023
Over-/underskud angiver afvigelser ift. det korrigerede budget 2024 inkl. overførsler fra 2023

Bilag

Bilag 1: Budgetopfølgning pr. 30. september 2024, Natur-, Miljø- og Planudvalget

Bilag 2: Anlægsopfølgning pr. 30. september 2024, Natur-, Miljø- og Planudvalget

Punkt 3: Orientering om budgetopfølgning for BAT pr. 30/9 2024 samt status på genopretningsplan

24/9511

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

I sagen gennemgås det forventede resultat for BAT i 2024 og årsager til ændringerne til seneste opfølgning pr. 31/7. Der gives også en status på øvrige tiltag, der både påvirker indeværende års budget, men også kommende budgetår, og herefter gives en status på den økonomiske genopretningsplan og tiltagene heri. Sidst i sagsfremstillingen er indsat nogle nøgletal for kollektiv trafik, der sammenligner BAT med øvrige trafiksselskaber.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Der er gennemført budgetopfølgning pr. 30/9 2024. Der forventes et merforbrug på i alt 6,3 mio. kr. i 2024. Med et overført underskud fra 2023 på 4 mio. kr. er det samlede forventede resultat et underskud på 10,3 mio. kr. Dette er en forværring på knap 1,6 mio. kr. til opfølgningen pr. 31. juli. Forventningen til de samlede udgifter er steget med 1,3 mio. kr., mens der er et fald i forventningen til indtægterne fra kort og billetter på godt 0,3 mio. kr.

Stigningen i udgifter er bredt fordelt ud over busdriften, hvor udbetaling af tillæg, it- anskaffelser og skadesreparationer mv. har oversteget det tidligere indlagte i forventningen.

Faldet i indtægter skyldes et større fald i indtægter fra skoleårskort, der kun delvist opvejes af øgede indtægter fra andre billettyper.

Som beskrevet i notatet "BAT budget 2025", der blev fremlagt i forbindelse med budgetprocessen for 2025 og som indgår i grundlaget for den økonomiske genopretningsplan for BAT, så er der ad nogle omgange indlagt besparelser i BATs budget, som det ikke har været muligt at udmønte, dels grundet en annullering af ny køreplan i midten af 2023 dels udskudt leveringsplan af 10-20 nye (el)busser. Besparelserne er især lagt på budgettet til vedligehold og reparationer, der derved er minimeret og har vist sig ikke muligt at holde med den nuværende buspark.

I den samlede budgetopfølgning for udvalgets områder indstilles det, at BATs budget korrigeres for besparelsen på 0,9 mio. kr. fra købet af 10 elbusser, der i første omgang var planlagt leveret medio 2024, men siden udskudt. Evt. korrektion er ikke indregnet i det anførte forventede resultat.

At indtægterne falder og dermed også er med til at øge det samlede forventede merforbrug skyldes, at der er bestilt for 1 mio. kr. færre skoleårskort fra øens folkeskoler. Fra og med skoleåret 2024/2025 betaler kommunen ikke længere skoleårskort til elever tilmeldt skoler uden for eget distrikt. Nedgangen kan hænge sammen med dette. Benyttes der i stedet klippekort eller periodekort vil betalingen blive fordelt ud over hele skoleåret. Benyttes anden transport vil indtægten samlet set falde. Det er ikke muligt at lave en tilsvarende reduktion i skoleruterne.

De enkelte poster er uddybet i vedhæftede bilag, hvor der også er en samlet oversigt over indtægter og udviklingen heri.

Status på igangsatte tiltag og fremadrettede tiltag

Der er i 2024 iværksat flere tiltag til at sikre en stabil drift hos BAT.

Der er indgået en ny overenskomst. Der vil i starten være øgede udgifter forbundet hermed som følge af indlagte nye tider, tillæg mv. Tillæg mv. vil udlignes over en årrække ved nyansættelser.

Der er i løbet af 2024 afviklet på en stor akkumuleret saldo af afspadsering, så der i dag kun er 40 % oparbejdet afspadsering tilbage i forhold til starten af 2024. Der afvikles fra afspadseringssaldoen året ud. Det har givet øgede udgifter på chaufførsiden i 2024. Udgifterne til afvikling af afspadsering vil mindskes fremadrettet, der da fremover alene skal afvikles på den afspadsering, der løbende tilskrives.

Sygefraværsprocenten er faldet væsentligt hen over året og er gået fra 7,7 % i starten af året til 4,6 % i gennemsnit. Denne positive udvikling vil kunne bidrage til færre udgifter til overarbejde og vikartimer fremadrettet.

De første tiltag fra genopretningsplan er indarbejdet i 2024.

Således er rute 7/8 i år forkortet til at køre til 27/9 og rute 22/23 er sammenlagt fra og med september. Ligeledes er rute 11 udgået pr. september. Fortsat afvikling af afspadsering og ferie har dog udskudt/reduceret effekten af tiltagene i 2024. Tiltagene vil fortsat have fuld effekt i 2025.

Leasingaftalerne for de 6 nyeste dieselbusser er jf. genopretningsplanen ændrede, så de er forlænget i yderligere fire år. Det har betydet en halvering af leasingudgifterne pr. måned fra 4. kvartal 2024 og fremad.

Rutebesparelser: Der er efter genopretningsplanens vedtagelse arbejdet på at få gennemført besparelser på rutenettet i øvrigt. Da det ikke har været muligt at få klargjort et passagertællingssystem inden for den afsatte tidsramme og det afsatte budget, er der arbejdet på at gennemføre ændringer uden disse tællinger for at komme i mål med de opsatte rammer for besparelser allerede i 2025. Ny ruteplan forelægges udvalget og kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Passagerer og indtægter: Der er i den økonomiske genopretningsplan indlagt et mål om at øge antallet af passagerer og derved indtægterne ud fra en ændret takst-struktur. Der arbejdes på et oplæg, der tænkes gennemført sammen med indførelsen af Rejsekortapp og kontantfri betalingsløsning i løbet af 2025. Der er i den økonomiske genopretningsplan indsat et øget provenu fra og med 2026.

Busflåde: der er underskrevet kontrakt med leverandøren af de kommende elbusser.

Der er i budget 2025 afsat midler til et halvt års leasing af de første fem busser. Idet tilbuddet på busserne var lavere end tidligere tilbud på elbusser, vil leasingydelsen også reduceres. Der er derfor mulighed for at få leveret busserne nogle måneder før uden at den samlede leasingydelse i 2025 overskrides. Med udsigt til en ny dieselaftag i 2025 (50 øre pr. liter) samt det stramme vedligeholdelsesbudget og behovet for reparationer på de resterende busser anses en tidligere levering for en god case og samtidig vil det kunne bidrage til at minimere de variable faktorer i budgettet.

Sammenligning af trafikelskaber

På Bornholm består den kollektive trafik alene af busdrift.

Mens de øvrige regioner har fælles trafikelskaber dækkende region og flere kommuner vedrørende busdriften (og noget banedrift), driver Bornholms Regionskommune sit eget trafikelskab BAT.

BAT har dermed fordel af, at være del af en større organisation på nogle administrative områder såsom lønudbetaling, it-støtte, controlling, politisk betjening mv., men må modsat forventes ikke at kunne få samme stordriftsfordele som for øvrige selskaber fx med busruter på tværs af kommunegrænser.

Nedenstående er en sammenligning af selskabernes økonomi i 2023. 2023 er de seneste offentliggjorte regnskabstal/nøgletal.

	Movia	BAT	Fynbus	Sydtrafik	Midttrafik	NT	Ærø	Fanø	Alle
Samlede udgifter (mio. kr.)	4.078	60	608	725	1.658	874	14	4,5	8021
Andel af udgifter dækket af passagerindtægter*	41%	44%	26%	33%	41%	35%	1%	17%	38%
Andel af udgifter dækket af tilskud fra kommune/region	58%	57%	72%	66%	59%	64%	99%	84%	61%
*) Kaldes også passagerfinansieringsgraden og viser hvor stor en andel af de samlede udgifter, der dækkes fra passagerindtægter.									
I opgørelsen af passagerindtægter indgår udover det direkte salg af kort og billetter også stats tilskud til billetter samt kommunernes betaling af fx skoleårskort									

Ovenstående tabel viser, at BAT fortsat er det selskab, hvor passagerens køb af kort og billetter samt øvrige passagerindtægter udgør den største andel. Hos BAT er det i 2023 44 % af driftsudgifterne, der dækkes af de samlede passagerindtægter.

Dermed er BAT også det selskab, der får den laveste andel af de samlede udgifter dækket af tilskud fra kommune(/region).

I 2023 var BAT samtidig det selskab, der har færrest udgifter pr. kørt km. Hos BAT er udgiften 31,5 kr. pr. kørt km, mens den samlet for trafikselskaberne er på 33,4 kr. pr. kørt km.

En sammenligning i udgift pr. time viser også, at BAT i 2023 lå under de samlede selskaber. En kørt time hos BAT kostede i 2023 708 kr. i gennemsnit, mens den for alle trafikselskaber samlet lå på 977 kr. pr. time. (Det skal dog tages med i betragtning, at der i timeprisen ikke er indregnet afskrivning på BATs busser).

BAT ligger højest blandt alle trafikselskaber på køreplantimer pr. indbygger, når det gælder busdrift – 2,1 time pr. indbygger mod samlet 1,4 timer på tværs af alle selskaber - og er kun overgået af Nordjylland og Ærø, når der sammenlignes med hvor mange kilometer, der køres pr. indbygger.

Hvor BAT tidligere lå lavere i tilskud pr. indbygger, er dette fra 2023 øget (merforbrug/ underskud er indregnet i regnskabstallene og afviger derfor fra det budgetterede tilskud pr. indbygger). Nedenfor ses en sammenligning for trafikselskaberne:

	Movia	BAT	Fvnbus	Sydtrafik	Midttrafik	NT	Ærø	Fano	Alle
Samlet tilskud pr. indbygger	863,1	870,7	878,9	657,6	712,2	944,2	2.348,3	1.119,3	814,5
Tilskud pr. køreplantime	571,6	405,8	763,7	599,9	552,3	648,7	1.321,6	1.098,7	591,2

Som det ses af ovenstående tabel er BAT det selskab med det laveste tilskud pr. køreplantime. Fik BAT samme tilskud pr. køreplantime som fx Midttrafik (næstlaveste tilskud) ville BATs budget - i 2023 - skulle øges med 12,3 mio. kr.

Økonomiske konsekvenser

Behandles i den samlede budgetopfølgning pr. 30/9.

Bilag

Bilag budgetopfølgning BAT pr 30. september

Punkt 4: BAT Rutekøreplaner pr. 1. april 2025

24/24057

Politisk sagsgang

Natur, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Som følge af underskud hos BAT i 2023/2024 samt en fortsat ubalance i BATs budget og den deraf vedtagne genopretningsplan fremsættes i denne sag forslag til ny køreplan pr. 1. april 2025 til godkendelse.

Med Kommunalbestyrelsens godkendelse af genopretningsplanen for 2025-2028, er der både besluttet konkrete rutebesparelser på ruterne 7, 8, 11 og 23 og en større besparelse på rutenettet, der indarbejdes med den nye køreplan.

Besparelserne vil give serviceforringelser på rutenettet på hele Bornholm, idet der er tale om en yderligere besparelse på 3 mio. kr. i 2025, hvilket svarer til ca. 13.300 køretimer pr. år (10% reduktion). Sammen med videreførelsen af de i 2024 besluttede og iværksatte besparelser på 2,2 mio. kr. giver det en samlet reduktion på 8-10 fuldtidsansatte chauffører i 2025 og en samlet årlig besparelse på 5,2 mio. kr.

De indlagte besparelser er baseret på, i så udstrakt grad som muligt, at bibeholde kørslen på det ordinære rutenet for de faste brugere og med forbindelse til skolebusrutenettet, forbindelse til færge og fly samt for turister i sommerperioden, som det kendes fra den nuværende køreplan. For ændringerne er der generelt tale om, at der på regionalruterne går fra 7 helårsruter til 4 helårsruter fra kl. 17 på alle dage. Der vil fortsat være dækning på stort set hele øen.

BATs mulighed for at finde besparelser er i vid udstrækning begrænset til besparelser på rutenettet. Reduktionerne er lagt, hvor det vil have mindst konsekvens for den kollektive busstrafik på Bornholm.

Hvis den reviderede køreplan med de indlagte besparelser ikke vedtages (og der dermed fortsættes med den nuværende køreplan) vil det ikke være muligt at genoprette balance i budgettet og afdrage på underskuddet og dermed vil der være behov for en kassefinansieret tillægsbevilling i 2025 samt korrigerende af budgettet for 2026 og frem, for at BAT kan overholde budgettet.

BAT afventer stadigvæk Ekspertudvalgets endelige rapport om kollektiv mobilitet i hele Danmark, derfor er der ikke i denne sag initiativer og forslag til beslutning på dette område. Forventningen er, at Ekspertudvalget offentliggør en endelig rapport i Q1 2025. Herefter vil BAT tage initiativ til et temamøde på Bornholm i samarbejde med BRK og politikkerne.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Køreplan pr. 1. april 2025 godkendes

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Udvalgsmedlemmerne afventer deres stillingtagen.

Sagsfremstilling

Nedenfor fremlægges forslag til besparelser i en samlet ruteplanløsning, der er integreret i en sammenhæng med peakhours, skoler, Campus, færger, fly og tilgængelighed på hele Bornholm.

Forslaget til en ny ruteplan er valgt ud fra hensyn til at lave færrest mulige ændringer i det ordinære rutenet af hensyn til faste brugere, at have sammenhæng med skolebuskørslen og for at bibeholde et stabilt offentligt bustrafiknetværk på Bornholm ift. forbindelser til færger og fly. I den ny ruteplan er der også, hvor det har været muligt, medtaget forbedringer/ løsningsforslag, som er blevet indrapporteret ifm. workshop og forslag fra brugerne af BAT busser på Bornholm.

Minuttallene i ruteplanerne er vigtige i forhold til at lægge vagtplaner, overholde pausetider og få sammenhænge mellem de enkelte ruter og vagter og for at kunne tilpasse ruter og omgangstider til færgetider, ringetider mv. Ændring i enkelte ruter/afgange vil derfor afføde ændringer i den samlede ruteplan.

For at BAT kan eksekvere en så omfattende besparelse, er det vigtigt, at de politiske udvalg og kommunalbestyrelsen er opmærksomme på processen for ændringer af køreplaner og at der er tale om en kraftig reduktion af ansatte chauffører i BAT, som også skal kunne håndteres efter en endelig politisk beslutning. Som udgangspunkt tager det normalt 5 måneder for at få udarbejdet og kvalitetssikre køreplaner, vagtplaner og ændringer/indrapportering til Rejseplanen herunder trykning og opsætning af diverse skiltning af køreplaner på stoppesteder. BAT bruger typisk 2 måneder til at få udarbejdet køreplaner, kvalitetssikre sammenhæng i infrastrukturen og udarbejdelse af den politisk dagsorden. Fra det tidspunkt hvor kommunalbestyrelsen har godkendt en ny køreplan skal BAT bruge 3 mdr. på at klargøre, informere og implementere ændringerne i driften herunder reduktion af bemanning.

Hvis forslaget ikke godkendes som en samlet revideret køreplan med ovenstående sammenhænge samt med afprøvet sammenhæng til vagtplaner vil det betyde at hele ruteplanen skal udvikles på ny, hvilket vil rykke processen 2-3 måneder. Hvis køreplanen pr. 1. april 2025 ikke vedtages som samlet ny køreplan, vil der tidligst kunne fremlægges en ny køreplan til ikrafttræden den 1. oktober 2025 med følgende færre besparelser i 2025.

Forslag til besparelser og ændringer på et samlet BAT-rutenet

I arbejdet med den reviderede køreplan har der fortsat været en række fokuspunkter:

- Genkendelighed i det eksisterende rutenet
- Skoler; skoleruter og ringetider.
Her er der i arbejdet med køreplanen sikret, at ruterne dækker skolerne og ringetiderne og der er sammenhæng til skoleruterne.
- Betjening af lufthavn, færgenhavn
Der er i den reviderede plan medtaget en dækning af færgeankomsten kl. 23.50, som tidligere er sparet væk.
- Betjening af campus og hospitalet
- Sammenhæng i det samlede rutenet for BAT, herunder en effektiv vagtplanlægning under hensyn til overenskomst og økonomi.

Revideret køreplan

- Køreplanen er baseret på de i dag kendte ruter, der betjener færge, fly, campus, skoler og forbindelser mellem byerne og en dækning af øen generelt.
- Ruterne/rutenumrene i den reviderede køreplan er ændret således at rutesammenhængene bliver mere tydelige.
- Der køres med ruterne 1a, 3a, 4a og 6a i de tidlige morgentimer samt fra kl. 17 til 22.
I tidsrummet kl. 6 til 16 køres med ruterne 1 – 8 samt 10, dog kører rute 7/8 alene i sommerperioden.

Forbedringer og bedre rutedækning

Der er indarbejdet en række specifikke ændringer ud fra brugernes ønsker/tilbagemeldinger, herunder en omlægning af rute 22 til at dække stoppestedet på Zahrtmannsvej v. Slottet og stoppestedet Søndre Alle v. Kastellet/Kirkegården. Efter nedlæggelse af rute 23 modtog BAT en klage/borgerhenvendelse om manglende betjening af stoppestedet og dette imødekommes ved ændring af rute 22 i den nye køreplan. Derudover dækkes nu også industriområde og bibliotek.

I arbejdet med den reviderede køreplan er der, jf. genopretningsplanen, indarbejdet reduktioner til opfyldelse af det samlede besparelsesmål:

- Besparelserne følger af, at der køres færre ruter og færre omgange på de enkelte ruter, således at der i tidsrummet 17-22 køres hver anden time.
Der vil være afgang hver time, men i skiftende retninger.
Rute 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 10 erstattes af ruterne 1a, 3a, 4a og 6a, i ovennævnte tidsrum.

For beskrivelse af de enkelte ruter/ændringer se bilag ”Bilag 1 Rutebeskrivelser til ny køreplan 01.04.25”.

BAT's Brugerråd er den 19. november 2024 blevet forelagt og gennemgået oplægget til ny køreplan. Udover de indskrevne kommentarer ud for hver rute i yderste højre kolonne i bilag 1, havde Brugerrådet også følgende generelle bemærkninger til køreplanen:

- Generelt ønskes en kommunikation til brugerne om brug af vinkezoners og en ensartethed i navngivning i køreplanerne og de køreplaner som bliver vist på stopstederne.
- Skolerne udtrykker en bekymring i forhold til transport til diverse arrangementer i skoletiden i off-peak perioder, hvor der er reduceret i busafgangene. En løsning kunne være at der er særlig opmærksomhed på, at der kommunikeres mellem skoler og arrangører i forhold til planlægning af arrangementer i fremtiden.
- Skolerne udtrykker en opmærksomhed omkring, at køreplansændringer ikke sker midt i et skoleår. Det optimale er, at køreplansændringer sker med virkning fra august.
- Brugerrådet udtrykker en generel tilfredshed med den nye køreplan indenfor de rammer, der er sat økonomisk og at der stadigvæk er en generel genkendelighed i køreplanerne. Brugerrådet giver udtryk for, at opgaven er løst godt af BAT. Samtidig udtrykker Brugerrådet tilfredshed med, at BAT har fået implementeret flere af de ønsker, som blev fremsat på workshop om fremtidens kollektive transport den 29. maj 2024.

Økonomiske konsekvenser

Med genopretningsplanen, der blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 19. september 2024 blev det besluttet, at BAT over en periode fra 2025-2028 skulle gennemføre en række tiltag til at bringe balance i budgettet samt afdrage på det samlede underskud fra 2023-2024.

Med den fremlagte reviderede køreplan videreføres/gennemføres nedenstående tiltag fra den økonomiske genopretningsplan:

I den fremlagte reviderede køreplan indgår følgende besparelser (beløbet er netto-årseffekten i 2024-priser), beløb i 1.000 kr.

Forslag nr.	Beskrivelse	beløb
NMPU-57-01	Reduktion af rute 7 til perioden til sommerperioden (ca. 3 måneder)	400
NMPU-57-02	Reduktion af rute 8 til perioden til sommerperioden (ca. 3 måneder)	400
NMPU-57-03	Nedlæggelse af rute 11 (er nedlagt fra september 2024)	127
NMPU-57-04	Nedlæggelse af bybus 23 lørdag, omlægning af bybusrute 22 (er ændret fra september 2024)	209
NMPU-57-05	Nedlæggelse af bybus 23 mandag-fredag, omlægning af bybusrute 22 (er ændret fra september 2024)	890
NMPU-57-06	Effektivisering af drift som følge af vedtagne besparelser og generelle tiltag til forbedring af vagtsammensætning/medarbejdertrivsel mv.	200
NMPU-57-08	Effektivisering af busrutenet, øvrige ruteomlægninger, som beskrevet i sagsfremstillingen	3.000
I alt		5.229

Da køreplansændringerne alene træder i kraft fra 1. april 2025, vil der ikke være fuld effekt af tiltagene under forslag NMPU-57-08 i 2025, ligesom der må forventes en mindre effekt i 2025 som følge af opsigelsesvarsler, indkøringsperiode og endelig tilpasning af driften til de nye køreplaner. Samlet forventes det at besparelsen bliver en mio. kr. mindre i 2025.

Der er i genopretningsplanen også indlagt en besparelse som følge af mere effektiv drift. Der er allerede i 2024 arbejdet med nedbringelse af sygefravær samt andre tiltag til at opnå dette. Status på dette indgår i budgetopfølgningerne for BAT.

BAT er dog fortsat udfordret på materiel og dermed på at kunne hente de tidligere indlagte besparelser i driften.

Der er i BATs budget indlagt besparelser som følge af overgang til elbusser og der er derfor i ovenstående ikke indregnet en yderligere brændstofbesparelse. I budgetopfølgningerne vil der dog løbende blive fuldt op på de driftsmæssige udgifter og udviklingen i disse herunder gevinster fra den reviderede køreplan.

Der er i ovenstående ikke indregnet yderligere indtægtsnedgang. Der er derfor ikke i beløbet taget højde for en evt. passagernedgang som følge af ændringerne ved ruteomlægninger under forslag NMPU-57-08.

I de kvartalsvise budgetopfølgningssager for BAT laves samtidigt en status på den samlede økonomiske genopretningsplan.

Bilag

Rutebeskrivelse til ny køreplan pr. 1. april 2025 inkl. BATs Brugerråds bemærkninger

Ny køreplan pr. 1. april 2025

Kortoversigt over ny køreplan pr. 1. april 2025

Punkt 5: Udlæg til mellemfinansiering af projekt "Paradis Plads" i Nexø

24/24809

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med kommunens områdefornyelsesprojekt i Nexø, har en borgergruppe under Nexø og omegns borgerforening fået mulighed for at omlægge det kommunale areal på hjørnet af Paradisvej og Grønnegade i Nexø til "Paradis Plads" for fondsmidler. Arbejdet er afsluttet.

Projektet har på nuværende tidspunkt likviditetsudfordringer, da fakturaer forfalder til betaling, før tilskuddene bliver udbetalt. Kommunalbestyrelsen skal beslutte om kommunen skal give et udlæg til mellemfinansiering af projektet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- der gives et udlæg på op til 275.000 kr. inkl. moms til Nexø og omegns borgerforening som mellemfinansiering af projekt "Paradis Plads" i Nexø. Udlægget tilbagebetales i takt med, at tilskuddene udbetales fra fondene.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales, idet det dels skal understreges, at der alene er tale om en mellemfinansiering, og at BRK ikke påtager sig nogen risiko og dels at alle tilsagn om finansiering er givet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Nexø og omegns borgerforening har valgt at støtte en borgergruppen, der ønskede at søge om midler til at forskønne "Paradis Plads" på hjørnet af Paradisvej og Grønnegade i Nexø. Borgergruppen har søgt om støtte via borgerforeningens CVR-nummer.

Der er i alt til projektets finansiering blevet indsamlet 640.248 kr. inkl. moms. Tilskudsgiverne er LAG, Østbornholms turistforening, Bornholms Brand, Nordea-fonden og borgerforeningen selv.

Projektet

Det fremgår af projektbeskrivelsen, at pladsen på hjørnet af Paradisvej og Grønnegade i Nexø, er blevet renoveret. Omkring et stort lindetræ er der etableret ny belægning, nye bede samt siddemøbler. Beplantningen er sket med tanke på at fremme biodiversiteten i området, uden behov for det store vedligehold.

Der er endvidere arrangeret en permanent udstilling med personportrætter og lydfortællinger som giver et indblik i byens stærke forbindelse til havet, dets historie og identitet.

Pladsen er tænkt som en attraktiv opholdsplads med mulighed for flere udendørs aktiviteter og skal blandt andet inkludere en petanquebane til byens borgere.

Billederne viser pladsen før og efter projektets gennemførelse.

Behov for økonomisk udlæg

Projektet har et akut behov for likviditet for at kunne afslutte og afrapportere projektet. Dette beror på at det største tilskud på 130.000 kr. inkl. moms, som er givet via LAG, først udbetales, når projektet er afsluttet og godkendt af Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Der er på nuværende tidspunkt udestående regninger for op imod 275.000 kr. inkl. moms, som borgerforeningen mangler likviditet til at kunne betale, førend der kan indsendes regnskaber til de fire tilskudsgivere.

Tilskuddene fra Nordea-fonden, Østbornholms Turistforening og Bornholms Brand bliver udbetalt, når projektregnskab, inklusiv betalingsdokumentation, er modtaget. Men på grund af en aktuel lang sagsbehandlingstid i Plan- og Landdistriktsstyrelsen vil midlerne fra LAG, først blive udbetalt mellem et halvt til et helt år efter projektets afslutning.

Borgerforeningen har afsøgt andre muligheder for at komme i mål, herunder private virksomheder. Danske Bank vil gerne stille en kredit til rådighed, men kun med en kommunegaranti.

Administrationen lægger imidlertid op til at kommunen giver et udlæg, således at projektet kan møde sine forpligtelser overfor leverandørerne og der kan aflægges regnskab og ske afrapportering og tilskuddene komme til udbetaling. Det maksimale udlæg på 275.000 kr. inkl. moms udgør de resterende tilskudsbeløb fra de fire fonde.

Der indgås en skriftlig aftale med Nexø og omegns Borgerforening omkring vilkår for udlægget.

Økonomiske konsekvenser

Nexø og omegn Borgerforening søger om et udlæg på op til 275.000 kr. inkl. moms i perioden november 2024 til udgangen af 2025.

Der oprettes transport (sikkerhed) i de tilsagn, hvor det er muligt. Det er dog langt fra alle fonde, der accepterer transport af deres tilsagn.

Tilbagebetaling af udlægget vil ske i takt med borgerforeningen modtager tilskuddene fra fondene.

Kommunen har en risiko, såfremt alle tilskud ikke udbetales fuldt ud. Denne risiko anses som lille, idet samtlige fonde fornyligt har godkendte projektændringer og projektøkonomien og da projektet kan gennemføres indenfor den økonomiske ramme.

Punkt 6: Igangsætning af kommuneplantillæg for boliger på Sagavej/Paradisvej

22/29156

Politisk sagsgang

Erhvervs-, Bolig og Beskæftigelsesudvalget orienteres

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede den 19. maj 2022, at indkalde ideer og forslag forud for politisk stillingtagen til igangsætning af planlægningen for boliger på et areal ved Sagavej/Paradisvej.

Der indkom ingen bemærkninger til indkaldelsen af idéer og forslag. I mellemtiden har kommunalbestyrelsen udpeget arealet til opførelse af almene familieboliger.

Kommunalbestyrelsen skal beslutte om ændringen af kommuneplanen skal igangsættes.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- Sagen til orientering i Erhvervs-, Bolig og Beskæftigelsesudvalget

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 03-12-2024

Orientering givet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Natur-, Miljø- og Planudvalget, at

- et tillæg til kommuneplanen for arealet ved Sagavej/Paradisvej igangsættes med afsæt i sagsfremstillingen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Baggrund

I 2022 besluttede kommunalbestyrelsen at arealet på hjørnet af Sagavej/Paradisvej evt. kunne bruges til boligformål, idet støjkonsekvenszonen fra helikopterlandingspladsen var blevet reduceret. På Økonomi- og Klimaudvalgets møde den 19. maj 2022 blev det besluttet at indkalde idéer og forslag med det formål at ændre kommuneplanen, så arealet kan udlægges til boligformål.

Siden beslutningen om at indkalde idéer og forslag for arealet er der foregået et arbejde med at identificere arealer, som er egnede til almene boliger. Den 19. september 2024 beslutter kommunalbestyrelsen at reservere arealet til opførelse af almene familieboliger.

På nærværende møde fremlægges en sag, hvor der skal tages stilling til, hvilken boligorganisation der skal udarbejde et boligprojekt på Sagavej/Paradisvej.

Indkomne ideer og forslag

Indkaldelsen af ideer og forslag fandt sted i perioden fra den 28. november til den 13. december 2022.

Bornholms Regionskommune modtog ikke nogen svar på indkaldelsen af ideer og forslag.

Kommuneplantillæggets indhold

Kommuneplantillægget skal muliggøre, at der kan laves lokalplan for boliger. Det vil sige at arealets anvendelse skal ændres fra offentlige formål til boligformål.

Arealet er ca. 8.000 m². Den præcise afgrænsning fastlægges i projektudviklingen.

Administrationen foreslår at anvendelsen skal være tæt-lav boligbebyggelse, og at rammerne fastsættes til max. bebyggelsesprocent 40, max. bygningshøjde 8,5 meter og max. 2 etager.

Dette vil sætte rammerne for en bebyggelse, som ikke adskiller sig fra de omgivende byggerier i højden. Samtidig giver det mulighed for en relativt kompakt bebyggelse med plads til friarealer, stier og p-pladser.

Forslaget til kommuneplantillæg udarbejdes parallelt med forslaget til lokalplan.

Figur: Arealet, som skal anvendes til boligformål, er markeret med gult på luftfotoet.

Tidlig screening

En tidlig screening af arealet i forhold til en ændret anvendelse viser ikke nogen større miljømæssige konflikter eller hensyn, der kan hindre anvendelsen af arealet til boligformål. Arealet er omfattet af to forskellige kloakplande, men det hele er separatkloakeret. Det kan blive nødvendigt med et tillæg til spildevandsplanen. Ellers er der opmærksomhed på de bløde trafikanter, idet der ikke er hverken fortov eller cykelsti på Paradisvej i den side, hvorfra adgangsvejen skal etableres. Desuden agter administrationen at afdække, om arealet er påvirket af vejstøj fra Sagavej.

Procesplan for det videre arbejde

Administrationen arbejder foreløbigt efter nedenstående procesplan:

- 1) Udarbejdelse af projekt i samarbejde med boligorganisation
- 2) Kommunalbestyrelsen behandler anlægssag vedr. salg af grunden
- 3) Forslag til kommuneplantillæg, evt. spildevandstillæg og lokalplan (herefter planforslag) udarbejdes
- 4) Planforslag screenes for miljøvurdering
- 5) Eventuel miljørapport udarbejdes
- 6) Planforslag og eventuel miljørapport forelægges kommunalbestyrelsen, via Natur-, Miljø- og Planudvalget (NMPU) samt Økonomi- og Klimaudvalget (ØKU), til godkendelse.
- 7) Planforslag og eventuel miljørapport sendes i offentlig høring
- 8) Kommunalbestyrelsen behandler samtidigt
 - a) via NMPU samt ØKU, indkomne høringssvar og vedtager planerne endeligt med eventuelle justeringer
 - b) via EBBU, Skema A-sag med indstilling om tilsagn til grundkapitallån og garantistillelse. Som konsekvens af tilsagnet bliver den betingede salgsaftale om grunden på Sagavej / Paradisvej samtidig endeligt godkendt, da salget er betinget af, at der bygges almene boliger på grunden.
- 9) Lokalplan bekendtgøres offentligt og træder dermed i kraft.

Prioritering af plansager

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede i marts 2022 en række retningslinjer for prioritering af fremtidige plansager. Plansager som omhandler boliger med bopælspligt og særligt opførelsen af almene boliger på Bornholm er højt prioriteret via budgetbeslutninger. Det forventes derfor, at nærværende plansag holdes i kontinuerlig proces.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 7: Valg af bygherre til nye almene boliger på Sagavej/Paradisvej

24/18871

Politisk sagsgang

Natur-, Plan- og Miljøudvalget orienteres

Erhvervs-, Bolig og Beskæftigelsesudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har d. 19. september 2024 besluttet, at reservere grunden på Sagavej /Paradisvej i Rønne til nybyggeri af almene boliger. Beslutningen skal ses i forlængelse af kommunalbestyrelsens vedtagelse af såvel budget 2024 og budget 2025, hvor der er afsat midler til opførelse af nye almene boliger.

Efter temamøde mellem Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget og Natur-, Miljø- og Planudvalget skal der i denne sag tages stilling til, om kommunen skal vælge Bo42 eller DVB-Parken som samarbejdspartner for kommunen og dermed som bygherre ved opførelsen af nye almene boliger på hjørnegrunden Sagavej/Paradisvej i Rønne.

Sagen har endvidere karakter af at være en principiel tilkendegivelse fra kommunen til en af boligorganisationerne om, at kommunen ved en kommende Skema A-ansøgning forventer at give tilsagn om et yde grundkapitallån og stille garanti for lån til byggeriets finansiering.

Ud over den tidligere reservation af grunden til almene boliger, skal der i denne sag også gives mandat til, at der kan indgås en aftale om salg af grunden til den kommende bygherre på betingelse af, at kommunen på et senere tidspunkt giver tilsagn til, at byggeriet gennemføres kan opføres som støttet byggeri.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering i Natur-, Miljø- og Planudvalget

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Orientering givet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Erhvervs- Bolig og Beskæftigelsesudvalget, at

- a) Administrationen får mandat til at indgå en betinget aftale om salg af kommunens grund på hjørnet af Sagavej/Paradisvej i Rønne til den kommende almene bygherre, og at enten
- b) Bo42 vælges som samarbejdspartner og kommende bygherre, eller
- c) DVB-Parken vælges som samarbejdspartner og kommende bygherre

Beslutning Erhvervs-, Bolig- og Beskæftigelsesudvalget den 03-12-2024

Ad a) Anbefales.

Ad c) Anbefales.

Sagsfremstilling

Processen – dialog med boligorganisationerne

Administrationen har siden januar 2023 været i dialog om muligt nybyggeri af almene boliger med de fire almene boligorganisationer, der er hjemmehørende i kommunen.

Administrationen har i 2024 fokuseret indsatsen. Der er arbejdet på at sikre, at der bygges nye almene boliger i Rønne.

På den baggrund har der d. 2. oktober 2024 været afholdt et fælles temamøde mellem EBBU og NMPU, hvor Bo42 og DVB-Parken har præsenteret deres projektidéer for udvalgene.

Formanden for EBBU og forpersonen for NPMU har besluttet, at boligorganisationernes præsentationer skal fokusere på fem temaer:

1. Bolig- og beboersammensætning
2. Fællesskab og livet mellem husene
3. Stedsspecifikt byggeri og arkitektoniske valg
4. Bæredygtighed og byggeriets klimaaftryk
5. Boligorganisationens erfaringer med nybyggeri, organisering af arbejdet og samarbejdspartnere.

Boligorganisationernes projekter

De fem temaer er udgangspunktet for kommunens valg af bygherre på projektet. I Bilag 1 er der en sammenstilling af de to boligorganisationers præsentation på forskellige parametre under de fem temaer.

Bo42 foreslår 40 familieboliger i en klassisk tæt-lav bebyggelse i én etage. Boligerne skal bygges af mursten og tegl. Boligorganisationen foreslår en blanding af 2- og 3-rums boliger. Bo42 oplyste, at deres referencebyggeri er den nuværende afdeling Søndergården, der ligger umiddelbart på den modsatte side af Sagavej på adresserne Jungmandsstræde 2-20, Lodsstræde 2, Styrmandsstræde 1-28, Bådsmandsstræde 1-26 og Curdtslund 1-41.

DVB Parken foreslår 29 familieboliger. Bebyggelsen skal kombinere 2-plans rækkehuse med 4-rums boliger og 1-plans rækkehuse med 2- og 3-rums boliger. Boligerne skal opføres med facader i træ eller alternativt med malerbehandlet profileret stålpladebeklædning.

Bo42 tilkendegav på mødet, at man ikke havde haft tid til at udarbejde en præsentation af Boligorganisationens projektidéer. Bo42 fremlagde derfor deres projektidéer mundtligt uden understøttelse af en præsentation. Bo42 oplyste endvidere, at boligorganisationen er presset ressourcemæssigt af, at man i samarbejde med Kuben er i gang med større renoveringsarbejder i tre afdelinger.

Administrationen har modtaget kopi af den præsentation af DVB-Parkens projektidé, som blev fremlagt på mødet d. 2. oktober 2024. Præsentationen er vedlagt som bilag 2.

Herunder fremstilles hovedpointerne i sammenligningen fra Bilag 1:

1. Bolig- og beboersammensætning

På spørgsmålet om, hvordan den nye boligafdeling kan bidrage til en blandet beboersammensætning, svarer Bo42, at diversiteten kommer af sig selv gennem ventelisterne, idet boligerne er for alle. DVB Parken arbejder med en større diversitet gennem sammensætning af boligtyper og -størrelser for at sikre diversiteten.

2. Fællesskab og livet mellem husene

På spørgsmålet om tiltag for fællesskab og livet mellem husene svarer Bo42, at afdelingen er lidt for lille til at understøtte egne fællesfaciliteter i form af bygninger, men at beboerne vil kunne benytte en nærliggende afdelings fælleshus. Der kan dog godt etableres et gæsteværelse og desuden fælles friarealer. DVB Parken foreslår et fælleshus/orangeri og en fælled midt i bebyggelsen, som skal være bilfri.

3. Stedsspecifikt byggeri og arkitektoniske valg

Bo42 foreslår et klassisk byggeri i mursten, som ikke vil skille sig ud fra de omgivende byggerier. DVB Parken foreslår at tage udgangspunkt i traditionen med byggeri i én etage med sadeltag, men samtidig at give bebyggelsen et moderne udtryk i form af en anden facade- og tagbeklædning end den traditionelle.

4. Bæredygtighed og byggeriets klimaaftryk

Bo42 vil bygge i mursten og tegl, fordi det er materialer, der er langtidsholdbare og fordi de kræver minimal vedligeholdelse. DVB Parken vil bygge i biogene byggematerialer som træ, der bidrager til CO₂-binding, og materialer med dokumenteret lav klimabelastning. Med denne tilgang vil de opnå lavemissionsklasse, inklusive byggeproces for 2025 på under 5,8 kg CO₂-ækv/m², hvilket er omkring 18 procent under gennemsnittet på grænseværdien for 2025.

5. Boligorganisationens erfaringer med nybyggeri, organisering af arbejdet og samarbejdspartnere

Bo42 vil etablere et nyt samarbejde med DOMEA, der beskriver sig selv som er nonprofit boligadministration, der administrerer over 80.000 boliger med stor erfaring med nybyggeri. Bo42 benytter desuden Steenbergs tegnestue som rådgiver.

DVB Parken har et længerevarende samarbejde med Boligkontoret Danmark, der beskriver sig selv som en nonprofit boligadministration, der administrerer over 35.000 boliger, og aktuelt har 32 nybyggerier under udvikling i hele landet. DVB Parken benytter H+ Arkitekterne, som har en afdeling i Rønne.

Administrationens anbefaling

Med afsæt i Bilag 1 anbefaler Administrationen, at DVB Parken vælges som samarbejdspartner og kommende bygherre for de nye almene boliger på grunden Sagavej/Paradisvej.

Administrationen har særligt lagt særlig vægt på, at

- DVB-Parkens idéer vurderes til at være mere visionære og i tråd med tidens tendenser. Både indretning af udearealer og idéer til biogene byggematerialer afspejler viden og interesse for at bygge en afdeling, som er attraktiv og har et lavt klimaaftryk.
- DVB-Parken har endvidere gennem et velafprøvet samarbejde med Boligkontoret Danmark mulighed for at trække på Boligkontoret Danmarks mange og aktuelle erfaringer med at bygge nye almene boliger
- På baggrund af at Bo42 har tilkendegivet, at man i de seneste år har brugt og fortsat flere år frem skal bruge mange ressourcer på de tre store afdelingsrenoveringer, vurderer Administrationen at Bo42 vil blive yderligere presset af også at skulle håndtere et nybyggeri.

Den videre proces efter valg af samarbejdspartner og bygherre

Administrationen har parallelt med denne sag udarbejdet en sag om igangsætning af et kommuneplantillæg, der danner grundlag for udarbejdelse af en lokalplan for området. Aktuelt er arealet udlagt til offentlige formål i kommuneplanen. Det skal ændres til boligformål.

Projektudformningen og den kommende lokalplan skal udarbejdes i en tæt dialog mellem kommunen og den boligorganisation, der bliver bygherre.

Lokalplanen får til formål at sikre, at bebyggelsen lever op til de kriterier, bygherren er blevet valgt på af kommunalbestyrelsen men med hensyntagen til, at de almene boliger kan opføres inden for den statsligt fastsatte maksimumramme for byggeri af almene boliger.

Procesplan for det videre arbejde

Administrationen arbejder foreløbigt efter nedenstående procesplan:

- 1) Udarbejdelse af projekt i samarbejde med boligorganisation
- 2) Kommunalbestyrelsen behandler anlægssag vedr. salg af grunden
- 3) Forslag til kommuneplantillæg, evt. spildevandstillæg og lokalplan (herefter planforslag) udarbejdes
- 4) Planforslag screenes for miljøvurdering
- 5) Eventuel miljørapport udarbejdes
- 6) Planforslag og eventuel miljørapport forelægges kommunalbestyrelsen, via Natur-, Miljø- og Planudvalget (NMPU) samt Økonomi- og Klimaudvalget (ØKU), til godkendelse.
- 7) Planforslag og eventuel miljørapport sendes i offentlig høring

8) Kommunalbestyrelsen behandler samtidigt

- a) via NMPU samt ØKU, indkomne høringssvar og vedtager planerne endeligt med eventuelle justeringer
- b) via EBBU, Skema A-sag med indstilling om tilsagn til grundkapitallån og garantistillelse. Som konsekvens af tilsagnet bliver den betingede salgsaftale om grunden på Sagavej / Paradisvej samtidig endeligt godkendt, da salget er betinget af, at der bygges almene boliger på grunden.

9) Lokalplan bekendtgøres offentligt og træder dermed i kraft.

Økonomiske konsekvenser

Umiddelbart har denne sag ikke nogen økonomiske konsekvenser.

Men ved den efterfølgende Skema A-ansøgning fra bygherren om tilsagn til at opføre almene boliger på grunden, vil kommunen forpligte sig til at yde et grundkapitallån på 8% af byggeriets anskaffelsessum og at stille garanti for den del af nybyggeriets realkreditlån, som på tidspunktet for lånets optagelse har pantsikkerhed ud over 60 pct. af ejendommens værdi, jfr. Almenboliglovens § 127, stk. 1.

Hvis der bygges fx 30 almene familieboliger, dvs. boliger der hverken er specifikke almene ungdoms- eller ældreboliger, så vil kommunens udgift til grundkapitallån i 2024 priser være ca. 4,75 mio. kr. Dette beløb forventes at blive større, da den statsligt fastsatte ramme som de almene boliger opføres efter, årligt bliver indekseret

I forbindelse med en kommende anlægssag må der endvidere forventes udgifter til etablering af infrastruktur i området.

Bilag

Bilag 2: DVB Parkens præsentation

Bilag 1 - Sammenligning_boligorg_Paradisvej

Punkt 8: Nedlæggelse af § 14-forbud mod store sommerhuse i Tofte

24/24037

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget en ansøgning om at sammenlægge ni grunde til fem grunde i Tofte syd for Hasle. Formålet med sammenlægningen er at muliggøre opførelsen af store sommerhuse på større grunde. De ansøgte grundstørrelser vil muliggøre sommerhuse på op til 362 m². De ansøgte grundstørrelser er i overensstemmelse med lokalplanen for området.

Administrationen vurderer dog, at grund- og boligstørrelserne afviger fra områdets karakter og de intentioner, som er beskrevet i lokalplanen. Administrationen har derfor varslet grundejeren nedlæggelse af et § 14-forbud, så udvalget kan beslutte, om store sommerhuse skal forhindres i området.

Der har i de seneste år været flere sager i andre kommuner, hvor store sommerhuse opført i eksisterende sommerhusområder har medført store gener for de omkringboende. Derudover er der flere formuleringer i lokalplanen som gør, at de omkringboende kan have en forventning om, at udstykningen i området ligger fast, hvorved der alene kan forventes sommerhuse på mellem 180 og 210 m². Dette er årsagen til, at administrationen har vurderet det nødvendigt, at sagen behandles politisk.

Økonomi- og Klimaudvalget skal beslutte, hvorvidt der skal nedlægges et § 14-forbud. Hvis forbuddet nedlægges, skal lokalplanen for området ændres. Hvis forbuddet ikke nedlægges, skal ansøgningen behandles efter den gældende lokalplan, hvor det ansøgte er tilladt, og dermed at der kan opføres store sommerhuse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- der nedlægges forbud efter planlovens § 14 mod matrikulære ændringer, som medfører grundstørrelser over 1.400 m², og at lokalplanen for området ændres, så der ikke kan opføres store sommerhuse.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Helle Munk Ravnborg og Mikael Benzon anbefaler indstillingen. Mark Palmquist kan ikke medvirke, da han ikke ønsker at følge indstillingen.

Karen Lynn Jacobsen afventer sin stillingtagen.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har modtaget en ansøgning om at sammenlægge ni grunde til fem i Tofte syd for Hasle. Formålet med sammenlægningen er, at muliggøre opførelsen af store sommerhuse. De pågældende matrikler er omfattet af lokalplan nr. 7-4 Sommerhusområde i Tofte, som blev vedtaget den 25. marts 1992.

Lokalplanen har bl.a. til formål at fastsætte områdets anvendelse til sommerhusområde, herunder traditionelle sommerhusbebyggelser, alternative bebyggelser til sommerophold samt feriehotel og ferielejligheder. Lokalplanen fastsætter endvidere, at sommerhusgrunde skal have en størrelse på mindst 1.200 m², samt at ny bebyggelse skal ske efter en af kommunalbestyrelsen godkendt plan.

Der har i de seneste år været flere sager i andre kommuner, hvor store sommerhuse opført i eksisterende sommerhusområder har medført store gener for de omkringboende. Nogle af de gener som ofte nævnes er øget trafik, stor

og ofte udskiftning af brugere af huset samt støj, for eksempel i forbindelse med udlejning til større ungdomsgrupper, som holder fest.

Der er flere formuleringer i lokalplanen, som gør, at de omkringboende kan antages at have haft en forventning om, at udstykningen for området lå fast, og at der herved alene kunne forventes sommerhuse på mellem 180 og 210 m².

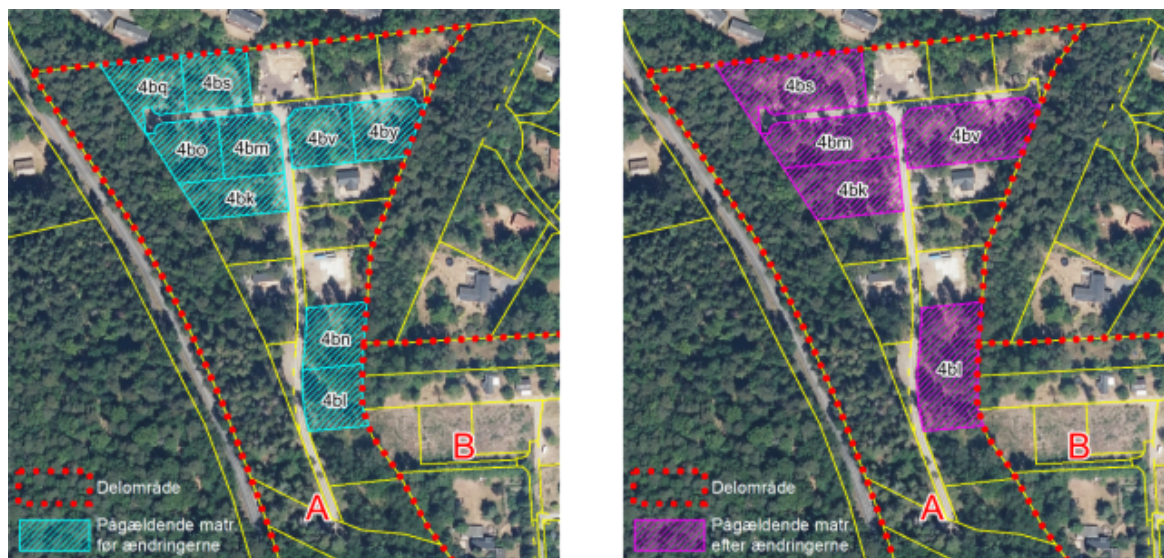
Administrationen har derfor vurderet det nødvendigt, at der politisk tages stilling til, om det skal være muligt at udstykke eller sammenlægge grunde til store sommerhuse i området.

Ansøgningens indhold

Ansøgningen om matrikulære ændringer omfatter matr.nr. 4bo, 4bl, 4bk, 4bm, 4bn, 4bs, 4bq, 4bv og 4by. Matr.nr. 4bq har en størrelse på 1.215 m², og de resterende matrikler har en størrelse på 1.200 m². Der er ansøgt om følgende matrikulære ændringer:

- 1) Matr.nr. 4bq sammenlægges med og inddrages under matr.nr. 4bs
- 2) Matr.nr. 4by sammenlægges med og inddrages under matr.nr. 4bv
- 3) Matr.nr. 4bn sammenlægges med og inddrages under matr.nr. 4bl
- 4) Matr.nr. 4bo sammenlægges med og inddrages under matr.nr. 4bm
- 5) 600 m² arealoverføres fra matr.nr. 4bm til matr.nr. 4bk

Efter de ansøgte matrikulære ændringer vil matr.nr. 4bm og 4bk hver have en størrelse på 1.800 m², matr.nr. 4bl og 4bv vil hver have en størrelse på 2.400 m², og matr.nr. 4bs vil have en størrelse på 2.415 m².

Som følge af lokalplanens bebyggelsesprocent på 15 vil der kunne opføres sommerhuse på op til 270 m² på matr.nr. 4bm og 4bk, sommerhuse på op til 360 m² på matr.nr. 4bl og 4bv og et sommerhus på op til 362 m² på matr.nr. 4bs.

Planlovens § 14

Bornholms Regionskommune kan efter planlovens § 14, nedlægge forbud mod, at der retligt eller faktisk etableres forhold, som kan hindres ved en lokalplan. Forbuddet kan højst nedlægges for et år.

Formålet med § 14 er, at kommunen kan nedlægge et midlertidigt forbud mod byggeri mv., som ellers ville være tilladt. Inden forbuddets ophør skal der offentliggøres et lokalplanforslag, som forhindrer byggeriet mv.

Administrationen har varslet grundejeren nedlæggelse af et § 14-forbud, så udvalget kan beslutte, om store sommerhuse skal forhindres i området.

Gyldighedsperioden for forbuddet skal fastsættes, så der tages højde for, hvornår ansøgningen indkom, og så kommunen indrømmes en rimelig undersøgelses- og behandlingstid. I det konkrete tilfælde vil der kunne nedlægges et § 14-forbud, som vil være gældende til og med mandag den 11. august 2025.

Hvis der ikke nedlægges et § 14-forbud, vil ansøgningen blive behandlet efter den gældende lokalplan, hvor det ansøgte er umiddelbart tilladt, og at der dermed kan opføres store sommerhuse.

Administrationens vurdering

De ansøgte matrikulære ændringer vurderes umiddelbart at være i overensstemmelse med lokalplan nr. 7-4 Sommerhusområde i Tofte. Bestemmelsen i lokalplanen om, at ny bebyggelse skal ske efter en af kommunalbestyrelsen godkendt plan, vurderes at være uden retsvirkning, hvorfor den ikke kan håndhæves. Dette skyldes, at man reelt har udskudt stillingtagen til områdets udstykning og bebyggelse til en efterfølgende beslutning/plan, hvilket der ikke kan optages bestemmelser om i en lokalplan.

Lokalplanen har bl.a. til formål at muliggøre traditionelle sommerhusbebyggelser, og det er administrationens opfattelse, at sommerhuse på op til 270 m², 360 m² og 362 m² ikke kan betragtes som traditionel sommerhusbebyggelse grundet deres størrelse. Begrebet ”traditionel sommerhusbebyggelse” har dog ikke den fornødne klarhed og præcision til at kunne håndhæves.

Lokalplanens delområde A består primært af sommerhusgrunde, som er mindre end 1.400 m², hvorved der på hovedparten af grundene i området kan opføres sommerhuse på mellem 180 m² og 210 m². Delområde A er udstykket til sommerhusgrunde efter lokalplanens vedtagelse, mens hovedparten af grundene i delområde B blev udstykket før lokalplanens vedtagelse. Lidt under halvdelen af grundene i delområde B er større end 1.400 m².

Det er derfor administrationens vurdering, at grund- og boligstørrelserne afviger fra de intentioner, som er beskrevet i lokalplanen, og vil medføre en væsentlig ændring af karakteren i området, hvis der kommer store sommerhuse. Administrationen anbefaler på baggrund af det, at der nedlægges et § 14-forbud, og lokalplanen ændres, således at der ikke kan opføres store sommerhuse.

Administrationen foreslår, at lokalplanen ændres ved at tilføje en maksimal grundstørrelse på 1.400 m², hvilket muliggør sommerhuse på op til 210 m². Den maksimale grundstørrelse vil ikke have betydning for allerede udstykkede grunde og påvirker dermed ikke de eksisterende byggemuligheder.

Proces for ændring af plangrundlaget

Ændringen af plangrundlaget kan foretages forholdsvis simpelt, idet maksimale grundstørrelser kan tilføjes til den allerede gældende lokalplan. Dog skal ændringen af lokalplanen screenes for miljøvurderingspligt.

Ændringen af lokalplanen forelægges Økonomi- og Klimaudvalget, via Natur-, Miljø- og Planudvalget, til godkendelse, hvorefter den kan sendes i offentlig høring. Efter høringen kan Økonomi- og Klimaudvalget, via Natur-, Miljø- og Planudvalget, vedtage lokalplanændringen.

Varsel og partshøring

Da nedlæggelsen af et § 14-forbud vil være grundejer til ugunst, har administrationen varslet grundejer herom og fortaget en partshøring efter forvaltningsloven.

Grundejers svar på partshøringen er vedlagt dagsordenspunktet som bilag 1. Bilaget er lukket, da det kan indeholde beskyttede persondata.

Grundejer er uforstående over for administrationens vurdering og varslet om nedlæggelse af et forbud efter planlovens § 14. Grundejer redegør i sit høringssvar for sine intentioner med projektet, samt hvorfor grundejer ikke mener, at der bør nedlægges forbud mod det ansøgte.

Administrationen gør opmærksom på, at kommunen ikke har hjemmel til at sikre, at projektet udføres som beskrevet. Såfremt der ikke nedlægges et § 14-forbud, kan den nuværende såvel som fremtidige grundejere frit udnytte alle de muligheder, som lokalplanen giver og dermed opføre store sommerhuse.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 9: Høring af Indsatsplan for regional jordforurening 2025

24/23526

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Center for Miljø, Plan og Kultur har udarbejdet et forslag til Indsatsplan 2025 for den prioriterede indsats mod jordforurening i det regionale område. Den omfatter overvejende ældre jordforureninger. I forslaget til indsatsplanen, der er vedlagt som bilag, er de specifikke forureningstyper og adresser, der er prioriteret til undersøgelser i 2025, angivet.

Udkastet sendes i offentlig høring i 4 uger, hvorefter den endelige indsatsplan vil blive fremlagt til politisk godkendelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- Forslaget til indsatsplan for forurenede grunde i 2025 sendes i offentlig høring i 4 uger.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Godkendt, idet det skal præciseres, at Bornholms Regionskommune ikke påtænker at påtage sig udgifter til nyttiggørelse af rensed vand.

Sagsfremstilling

I henhold til jordforureningsloven skal Bornholms Regionskommune årligt udarbejde en indsatsplan, hvor der redegøres for den planlagte undersøgelses- og afværgeindsats det kommende år. For at inddrage offentligheden skal indsatsplanen i høring på regionskommunens hjemmeside. Herefter behandles og vedtages den endelige version af Natur-, Miljø- og Planudvalget under hensyntagen til eventuelle høringsvar.

Indsatsen prioriteres ud fra følgende strategiske pejlemærker:

- Forureneren betaler
- Indsats hvor behovet er størst
- Mest muligt miljø for færrest ressourcer

I 2025 er der fortsat særlig fokus på følgende område indenfor den offentlige indsats:

- Gamle fyld/lossepladser som kan udgøre en risiko over for grundvandet og arealanvendelsen
- Forureninger med klorerede opløsningsmidler fra renserier

Forslag til Indsatsplan 2025, som skal sendes i høring, er vedlagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Budgettet for 2025 udgør i alt 4.075.871 kr. Heraf er 1.415.267 kr. øremærket til lønninger, administrative udgifter, samt undersøgelser/prøver mv. 428.374 kr. er afsat til særlige indsatser, herunder PFAS og overfladevand. Den resterende bevilling på 2.232.231 kr. er specifikt afsat til konkrete afværgeindsatser

Bilag

Indsats på forurenede grunde i 2025 og kommende år

Punkt 10: Indsatsplan for kæmpebjørneklo

21/2891

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Billedlig talt har kommunen med den gennemførte bekæmpelse af kæmpebjørneklo i indsatsområdet Kobbeå og på resten af øen siden 2012 fået bjørnen godt ned i sækken. Med vedtagelse af en indsatsplan for hele Bornholm får kommunen mulighed for at lukke sækken, stramme snoren godt til og binde knude på.

En vedtaget indsatsplan forpligter alle lodsejere til at bekæmpe planten. Og kommunen kan tilrettelægge og gennemføre en struktureret og målrettet overvågning. Erfaringen er, at næsten alle lodsejere ønsker, at kæmpebjørneklo bekæmpes på deres arealer.

Med vedtagelse af en indsatsplan sætter Bornholms Regionskommune en målsætning om, at Bornholm skal være fri for den invasive plantearart kæmpebjørneklo (*Heracleum mantegazzianum*) senest 2038.

Ud fra de erfaringer kommunen har siden 2012 med den hidtidige bekæmpelse, har kommunen kompetencerne til at gennemføre en effektiv bekæmpelse sammen med bornholmerne.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- a) Bornholms Regionskommune vedtager "Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo på Bornholm 2026" med målsætning om, at planten skal være udryddet, på Bornholm senest i 2038. Der arbejdes med partnerskaber, hvor kommunen eller private entreprenører efter afregning bekæmper for lodsejere, som ikke selv ønsker at udføre bekæmpelsen. Der fremsendes et udvidelsesforslag til budgetforhandlingerne 2026 på 50.000 kr. for at dække det øgede ressourcetræk i forbindelse med myndighedsarbejde med indsatsplanen fra 2026 og frem.

- b) Alternativt fortsætter indsatsen i "Indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo ved Kobbeåen i årene 2005-2015" indtil planten kan erklæres udryddet i indsatsområdet, hvilket sandsynligvis kan ske i 2030. Der arbejdes på Bornholm med partnerskaber, hvor kommunen eller private entreprenører efter afregning bekæmper for lodsejere, som ikke selv ønsker at udføre bekæmpelsen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Indstillingens a) anbefales.

Sagsfremstilling

Bjørnen er i sækken

Natur-, Miljø- og Planudvalget behandlede strategi for bekæmpelse af kæmpebjørneklo og japansk pileurt på deres møde den 1. juni 2021. Her blev det vedtaget, at der skulle fremsættes en indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo på Bornholm til politisk behandling. Billedlig talt har kommunen med den gennemførte bekæmpelse af kæmpebjørneklo i indsatsområdet Kobbeåen og på resten af Bornholm siden 2012 fået bjørnen godt ned i sækken. Med en indsatsplan for hele Bornholm får kommunen mulighed for at lukke sækken, stramme snoren godt til og binde knude på. Via indsatsplanen kan kommunen fortælle borgerne, at de er forpligtiget til at bekæmpe planten. Erfaringen fra Kobbeåen er, at næsten alle lodsejere ønsker, at den bekæmpes på deres areal. De få som ikke bekæmper kan påbydes at bekæmpe så

arbejdet, med at bekæmpe for andre, ikke skal være forgæves. Via indsatsplanen kan kommunen tilrettelægge og gennemføre en struktureret og målrettet overvågning, da indsatsplanen giver hjemmel til at overvåge på private arealer.

Grundet den bekæmpelse kommunen og private lodsejere har udført de sidste ti år forventes det ikke, at der bliver en stor stigning i antal af steder, der skal bekæmpes på Bornholm, når indsatsplanen vedtages. I første omgang vil der nok komme en del henvendelser, da der via kommunalbestyrelsens behandling kommer ekstra opmærksomhed på sagen. Men derefter vil antallet af nye steder sandsynligvis ligge på samme lille niveau som i de seneste fem år med 10-20 nye steder pr år.

Indsatsplanen bygger på de erfaringer kommunen har fået via bekæmpelse af kæmpebjørneklo i det nuværende indsatsområde "Indsatsplan for bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo ved Kobbæen i årene 2005-2015" samt på resten af Bornholm.

Heldigvis har man på Bornholm bekæmpet planten effektivt. Derfor står kommunen i en situation, hvor det er realistisk at udrydde planten inden for en overskuelig fremtid, hvis man udnytter de erfaringer kommunen har fået.

Vi hjælper naturen

Bekæmpelse af invasive plantearter er en vigtig del af en naturpolitik, hvor man gerne vil bevare artsdiversiteten i økosystemerne. De invasive plantearter truer biodiversiteten, da de fortrænger hjemmehørende plantearter, som traditionelt indgår i økosystemet. Når de hjemmehørende plantearter forsvinder bliver forholdene for mange insekter og smådyr forringet, da de igennem århundreder er tilpasset et liv sammen med de hjemmehørende planter. Kæmpebjørneklo er desuden giftig for huden for de mennesker, der får saften på sig uden at vaske den af.

Lovhjemmel

Kommunen kan vedtage en indsatsplan i henhold til BEK nr 842 af 23/06/2017 "Bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo". Med vedtagelsen har alle lodsejere med arealer omfattet af planen pligt til at bekæmpe planten i overensstemmelse med indsatsplanens bestemmelser. Det vil sige, at kommunen via indsatsplanen kan sikre at planten bliver systematisk bekæmpet. For at opnå målsætningen om udryddelse af planten på Bornholm senest år 2038, må der ikke være planter, der smider frø på jorden efter 2028, da frøene kan bevare spireevnen i jorden op til 10 år. Selv om 2038 kan virke som langt ude i fremtiden, er det i de første tre-fem år af indsatsplanen, at bekæmpelsen skal være intensiv. Herefter kommer der en lang periode med overvågning og fastholdelse af borgernes interesse. Man kan ikke opfylde målsætningen i indsatsplanen uden høj grad af opbakning fra borgerne.

Partnerskaber i stedet for påbud

Bekæmpelse af den enkelte plante skal medføre at planten dør samt at den enkelte plante på intet tidspunkt reproducerer sig selv (smider sine frø i naturen). Hvis man som ejer af et areal ikke bekæmper planten i overensstemmelse med indsatsplanens bestemmelser kan kommunen påbyde lodsejeren at udføre arbejdet og i sidste ende udføre bekæmpelsen på ejerens regning. For at undgå denne administrativt tunge og for borgeren ubehagelige proces kan kommunen i stedet tilbyde partnerskaber. Partnerskaber har de senere år været et stærkt kort i bekæmpelsen på private arealer, hvor lodsejerne får tilbud om, at kommunen udfører bekæmpelsen i mindst 5 år. En billig løsning, som næsten alle accepterer, da det koster meget lidt at udføre bekæmpelsen, hvis man arbejder professionelt. Partnerskaber indgår som del af bekæmpelsen af japanske pileurt jævnfør Natur- og Miljøudvalgets beslutning 1. juni 2021. For partnerskaber kan selve bekæmpelsen både udføres af kommunen og private firmaer, der har de relevante kompetencer.

I 2021 var der 11 partnerskaber, hvor private betaler efter afregning til kommunen for at få bekæmpet på deres arealer. Dertil var der en lang række af steder, hvor kommunen bekæmper uden, at der betales, da tidsforbruget hos den enkelte ligger på under ½ time. Nogle steder kun få minutter. For kommunen er det lettest, at der ikke betales, da kommunen derved undgår det administrative arbejde. Med vedtagelsen af indsatsplanen skal alle bekæmpe og derfor vil det være oplagt at gå over til en model, hvor alle der ønsker partnerskaber skal betale.

Proces

Hvis indsatsplanen vedtages af kommunalbestyrelsen skal den i høring i minimum 8 uger før den kan vedtages endeligt. Landbrug og Fødevarer, samt Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet ved deres hovedorganisationer kan

påklage indsatsplanen til Miljøstyrelsen.

Indsatsplan og rapport lægges på sagen som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Ressourcetræk og budgetudvidelse

Der forventes et øget ressourcetræk på ca. 170 timer (50.000 kr.) om året til påbud og overvågning ved indstillingens punkt a. Disse ressourcer foreslås tilført ved en øremærket budgetudvidelse til konto 6 på bevilling 52 i forbindelse med budgetforhandlingerne 2026, hvortil der fremsendes et udvidelsesforslag.

Der forventes ikke øget ressourcetræk i forbindelse med indstillingens punkt b.

For partnerskaber dækkes omkostningerne af gebyret for den bekæmpelse, der udføres.

Driftsbudget til bekæmpelse af invasive arter

I perioden 2010-21 er der i gennemsnit brugt 140.000 kr. årligt på bekæmpelse af invasive plantearter, primært kæmpebjørneklo og japansk pileurt, på kommunale arealer, i indsatsområdet og hvor der er indgået partnerskaber. Rynket rose bekæmpes på kommunale arealer med en særskilt bevilling på godt 225.000 kr. Budgettet ligger på bevilling 53 Vej, Park og Anlæg. Der bruges i administrationen årligt 8 dage på overvågning, opfølgning herpå samt dialog med borgere.

Bilag

Rapport om kæmpebjørneklo på Bornholm

Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo på Bornholms udkast

Strategi for bekæmpelse af kæmpebjørneklo og japansk pileurt på Bornholm

Punkt 11: Nyt gebyr for affaldstilsyn på virksomheder

24/24310

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I januar 2025 træder ny bekendtgørelse om affaldstilsyn, der skal styrke virksomhedernes sortering af affald, i kraft. Det nye styrkede affaldstilsyn har fokus på, at affald egnet til materialenyttiggørelse ikke bliver sendt til forbrænding.

Lovgivningen betyder en øget indsats i form af tilsyn med affald på bornholmske virksomheder og landbrug. Den styrkede indsats er gebyrfinansieret, og kommunalbestyrelsen skal beslutte hvilken gebyrmodel, der skal anvendes.

Administrationen anbefaler en gebyrstruktur med en timebaseret opkrævningsmodel for den konkrete sagsbehandlingstid anvendt til opgaven med at føre tilsyn med virksomhedernes affald.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- a) det styrkede affaldstilsyn finansieres gennem en gebyrmodel baseret på timebetaling med virkning fra den 1. januar 2025,
- b) taksterne tilføjes Bornholms Regionskommune takstblad og reguleres årligt.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Baggrund

Alle virksomheder i Danmark har pligt til at sortere deres affald og sikre, at affald egnet til materialenyttiggørelse ikke bliver sendt til forbrænding. Alligevel forbrændes næsten en tredjedel af alt dansk affald, hvilket medfører udledning af massive mængder CO₂. Derfor har Folketinget besluttet at styrke tilsynet med virksomhedernes affaldshåndtering fra 2025 med en strømlinet praksis på tværs af landet. Udgifterne forbundet med den nye tilsynsopgave dækkes gennem fastsættelse af et gebyr.

Fastsættelse og opkrævning af gebyr

Lovgivningen for det styrkede affaldstilsyn bestemmer, at alle miljømyndighedens omkostninger til at gennemføre tilsynsopgaverne efter den nye bekendtgørelse skal gebyrfinansieres 100 procent for at efterleve EU's princip om, at forureneren betaler.

Gebyret i relation til de nye opgaver under det styrkede affaldstilsyn opkræves af miljømyndigheden, dvs. af Bornholms Regionskommune.

Alle omkostninger – både de direkte og indirekte i forbindelse med et fysisk affaldstilsyn – skal indgå i beregningen af gebyret, herunder også den relevante andel af kommunens omkostninger til overhead. Gebyret skal derfor indeholde alle relevante omkostninger forbundet med udgifter til personale, ledelse, økonomistyring, HR-funktioner, kurser, husleje, IT-udgifter, drift af biler, transport mv.

Lovgivningen giver mulighed for, at opkrævning af betaling til dækning af omkostningerne ved at gennemføre den lovpligtige tilsynsopgave kan ske ved at benytte én af følgende to modeller:

- Opkrævning af betaling med udgangspunkt i fast gebyrstørrelse. Samme størrelse opkrævning fra hver enkelt virksomhed der udtages til affaldstilsyn uanset type og størrelse.
- Opkrævning af betaling baseret på tidsforbrug med udgangspunkt i fastsat timetakst. Større og mere komplekse virksomheder med flere affaldstyper modtager en forholdsvis større opkrævning end de mindre simple virksomheder med små mængder og lav kompleksitet. Tidsforbruget afgør størrelsen på opkrævning.

Administrationen anbefaler, at der benyttes en opkrævningsmodel baseret på tidsforbrug med udgangspunkt i fast timetakst.

Opkrævningsmodellen baseret på faktisk tidsforbrug fordeler omkostningerne ved tilsynet ligeligt efter omfanget af tilsynet. Mindre virksomheder med begrænset mængde affald, fordelt på få typer, vil forventeligt have lavere omkostninger i forbindelse med affaldstilsynet end en større virksomhed med større mængder affald fordelt på flere fraktioner, hvor der er behov for vejledning omkring sorteringen. Dette er den samme model, som danner udgangspunkt for opkrævning af brugerbetalingen i forbindelse med det almindelige miljøtilsyn.

Sammenspil med gebyrer på miljøtilsynsområdet.

Gebyrmodellen med timebaseret opkrævning skal anvendes i forbindelse med det fysiske affaldstilsyn, der udføres af miljømyndigheden hos Bornholms Regionskommune. Det finder anvendelse i to situationer:

1. I tilknytning til et ordinært basis-miljøtilsyn, hvor alle relevante miljøforhold indgår.
2. Selvstændigt fokuseret affaldstilsyn, hvor der ikke føres tilsyn med virksomhedens øvrige miljøforhold.

Virksomheder underlagt gældende krav om miljøtilsyn

I dag bliver der jævnligt lavet miljøtilsyn med omkring 40.000 virksomheder på landsplan, der er underlagt den allerede gældende lovgivning om regelmæssige miljøtilsyn. Hvilke virksomheder, der er omfattet af denne indsats, bestemmes af bekendtgørelse nr. 1519 af 29. juni 2021 om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Hos Bornholms Regionskommune er der registreret 448 virksomheder, inklusiv landbrug, omfattet af bekendtgørelsen.

I forbindelse med ordinære miljøtilsyn, der også benævnes basis-tilsyn, bliver der i dag ført tilsyn med alle virksomhedens relevante miljøforhold, herunder også affaldssortering. Den nye bekendtgørelse ændrer ikke ved denne tilgang, men der vil fra 1. januar 2025 være et styrket fokus på affaldssortering.

For opkrævningen af brugerbetaling gælder det fra 1. januar 2025, at den del af det ordinære miljøtilsyn, der omhandler virksomhedens affaldssortering vil være omfattet af ny bekendtgørelse om affaldstilsyn. Dermed skal det nye affaldstilsynsgebyr anvendes, når der skal opkræves brugerbetaling for denne del af tidsforbruget til tilsynsopgaven hos den enkelte virksomhed. Landbrug er også omfattet af reglerne.

Det samlede omfang af basis miljøtilsyn med erhvervsvirksomheder og landbrug var i 2024 for Bornholms Regionskommune 66 fysisk udførte tilsyn, hvoraf 31 var på erhvervsvirksomheder og 35 var på landbrug.

Særskilt affaldstilsyn til øvrige Virksomheder, der ikke er underlagt gældende krav om miljøtilsyn

Hver 75. af de virksomheder, der ikke er underlagt gældende lovgivning om miljøtilsyn, vil fra 2025 årligt blive udpeget til et fysisk affaldstilsyn. Miljøstyrelsen har anslået, at dette giver cirka 40 tilsyn årligt på Bornholm.

Udpegning af virksomheder til særskilt affaldstilsyn

Miljøstyrelsen har ansvaret for at udpege hvilke virksomheder, der skal udvælges til et affaldstilsyn. De fleste affaldstilsyn bliver risikobaserede på baggrund af data fra det fælles affaldsdatasystem (ADS), data i CVR-registreret og/eller branchespecifikke data. Det betyder, at affaldstilsyn målrettes de virksomheder, hvor der er størst risiko for, at reglerne ikke bliver overholdt, og hvor miljørisikoen ved regelbrud er størst. Miljøstyrelsen har ikke lagt sig endeligt fast på, hvordan virksomheder udvælges og der kan også blive tale om særlige brancher, eksempelvis entreprenørbranchen.

Kommunikation omkring det nye affaldstilsyn og opkrævning af gebyr

Der vil blive kommunikeret ud til virksomhederne omkring det særskulte affaldstilsyn via relevante brancheorganisationer, eksempelvis VKST / Bornholms Landbrug & Fødevarer, HORESTA, samt

handelsstandsforeninger rundt på Bornholm.

Økonomiske konsekvenser

Opkrævning af gebyr ved særskilt affaldstilsyn

Hvert af de særskilte affaldstilsyn består fra start til slut af en række delopgaver – forberedelse, inklusiv dataindsamling, tilsynsbesøg, kørsel, udarbejdelse af tilsynsnotat, der til sidst sendes til virksomheden samt sendes til offentliggørelse på Danmarks Miljøadministration (DMA).

Gruppen af virksomheder, der kan modtage et særskilt affaldstilsyn forventes at variere betydeligt i størrelse og kompleksitet, og dermed forventes også tidsforbruget til det enkelte tilsyn at variere betragteligt.

I den lette ende kan der eksempelvis være virksomheder indenfor liberalt erhverv, som leverer forskellige serviceydelser, der har karakter af rådgivning, eksempelvis fra revisionsbranchen. Større og mere komplekse virksomheder kan eksempelvis være inden for dagligvare- og detailhandel.

Tidsforbruget til et komplet virksomhedstilsyn med ovennævnte delopgaver, estimeres for hovedparten af virksomhederne, at variere fra 2 til 5 timer. Med dette udgangspunkt kan virksomhederne forvente en gebyropkrævning mellem 1.138 og 2.845 kroner. Da der endnu ikke er erfaringer med tidsforbruget til den nye tilsynsopgave, er det vanskeligt at komme med en mere præcis angivelse af hvilken størrelse vi kan forvente på opkrævningerne.

Opkrævning af gebyr ved ordinært basis-miljøtilsyn i relation til affaldshåndtering

Hvert ordinært basis-miljøtilsyn består, på samme vis som et særskilt affaldstilsyn fra start til slut af en række delopgaver – forberedelse, inklusiv dataindsamling, tilsynsbesøg, kørsel, udarbejdelse af tilsynsnotat, der til sidst sendes til virksomheden samt sendes til offentliggørelse på Danmarks Miljøadministration (DMA).

For gebyropkrævningen vil timetaksten vedtaget her i relation til affaldstilsynet kun blive opkrævet for den forholdsmæssige del af opgaverne, hvor der anvendes tid på at føre tilsyn med virksomhedens affaldshåndtering, samt den halve tid anvendt til kørsel i forbindelse med transport til/fra virksomheden.

Tidsforbruget anvendt til tilsynsopgaven afgrænset til kun at omhandle affaldshåndtering, estimeres for hovedparten af virksomhederne til at variere fra 1 til 3 timer. Med dette udgangspunkt kan virksomhederne forvente en gebyropkrævning mellem 569 kr. og 1.707 kr. for den del af tilsynet, der relaterer til affaldshåndteringen. For den øvrige del af miljøtilsynet opkræves efter reglerne i bekendtgørelsen om brugerbetaling, der er nævnt indledningsvis.

Idet alle omkostninger til affaldstilsyn indgår i gebyret for affaldstilsyn er den nye opgave ikke forbundet med merudgifter for kommunen.

Punkt 12: Lukket: Lukket punkt: Samarbejde med Den danske Naturfond om opkøb og naturgenopretning ved Randkløve Skår

24/23982

Punkt 13: Orientering om ændring af kvalitetsstandard for madservice pr. 1. januar 2025

24/24115

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres.

Social- og Sundhedsudvalget orienteres.

Resumé

Der skal mindst én gang årligt udarbejdes en kvalitetsstandard for personlig og praktisk hjælp m.m. efter servicelovens §§ 83, 83 a og 86. Der er ikke servicemæssige ændringer til den fremlagte kvalitetsstandard, som kun vedrører §§ 83 og 83 a, men der er foretaget redaktionelle rettelser og tilføjelser. Natur, Miljø og Planudvalget orienteres om ændringerne jfr. kommunens kompetencefordelingsplan 2022-2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 02-12-2024

Orientering givet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Den politiske aftale om reform af ældreområdet, som blev indgået den 18. april 2024, ændrer tilgangen fra at styre efter standarder og kontrol til i stedet at styre efter kvalitet, klare mål og værdier. Det er Social-, Bolig- og Ældreministeriets vurdering et opgør med kommunernes forpligtelse til at udarbejde kvalitetsstandarder for de enkelte ydelser. Der afventes endelig lovgivning på området. Centeret har derfor besluttet, at den nuværende kvalitetsstandard kun tilrettes som en konsekvens af omorganiseringen i kommunen, hvor Myndigheds center har skiftet navn fra Center for Ældre til Center for Sundhed og Omsorg. Der er desuden sket tekstmæssige ændringer som følge af ny praksis i Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen har i oktober 2024 præciseret, at kommunerne ikke lovligt kan opstille regler, der afskærer eller begrænser en skønmæssig afvejning (skøn under regel). Kommunen kan derfor ikke opstille regler for, hvor meget mad, der som minimum skal bestilles ugentligt af en borger, som er bevilget madserviceordning. Kravet om at borger mindst skal aftage 4 hovedretter pr. uge er derfor slettet (punkt 9.1-9.4).

Kvalitetsstandarden fremsendes til Ældeerrådet til orientering.

Økonomiske konsekvenser

Det forventes ikke, at der bliver økonomiske konsekvenser ved denne ændring, da der fortsat visiteres til madservice af Myndighed, men DeViKa vil holde øje med, hvor mange kunder der aftager færre end 3 portioner.

Bilag

Punkt 14: Anlægsbevilling til anlægstilskud til Bornholms Træbådelaug

23/12131

Politisk sagsgang

Natur-, og Miljøudvalget indstiller

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet for 2023 blev der afsat et rådighedsbeløb på 500.000 kr. til afdækning af mulighed for anvendelse af Remisen til Bornholms Træbådelaug.

På Kommunalbestyrelsens møde den 26. januar 2023 blev det besluttet at Remisen skulle stilles til Bornholms Træbådelaug's rådighed. Samtidig blev det besluttet at med udgangspunkt i de afsatte 500.000kr. skulle det undersøges om Bornholms Træbådelaug kunne skaffe flere midler til flytning og nyindretning af Remisen. Dette er gennem 2023 og 2024 blevet undersøgt og afklaret, og der er indgået aftale om, at Remisen stilles til rådighed til den folkeoplysende forening Bornholms Træbådelaug. Foreningen er indflyttet i 30. juni 2023 og har selv stået for tilpasning og indretning af lokalerne.

På den baggrund søger Center for Miljø, Plan og Kultur om en anlægsbevilling til anlægstilskud til Bornholms Træbådelaug.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) der gives en anlægsbevilling på 500.000 kr. ekskl. moms til anlægstilskud til foreningen Bornholms Træbådelaug
- b) anlægsbevillingen gives til Center for Miljø, Plan og Kultur under Natur-, Miljø-, og Planudvalget.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Træbådelaug blev i juli 2023 opsagt på deres daværende adresse i Søndre bådhavn. Bornholms Regionskommune besluttede at tilbyde foreningen nye lokaler på Nørrekås i den tidligere BAT-remisebygning. I januar 2023 besluttede kommunalbestyrelsen at afsætte 500.000 kr. til flytningen, men under forudsætning af at det blev undersøgt om Bornholms Træbådelaug ville kunne opnå yderligere støtte fra anden side.

I løbet af 2023 blev der af administrationen udarbejdet en omfattende ansøgning til Erhvervsstyrelsen med projektet Velkommen til Bornholm, hvor midlerne indgik som medfinansiering. Sideløbende blev der på baggrund af direkte dialog mellem det politiske niveau og Bornholms Træbådelaug aftalt, at træbådelauget kunne iværksætte ombygningen inden der var tilvejebragt yderligere midler. Dette for at sikre foreningens overlevelse i perioden mellem fraflytning fra gamle lokaler og indflytning i de nye rammer.

Ansøgningen til styrelsen blev desværre ikke imødekommet. Der vurderes ikke at være yderligere ressourcer i Bornholms Træbådelaug til at forsøge at skaffe yderligere finansiering med udgangspunkt i de 500.000 kr., så derfor anmodes der nu om, at Bornholms Træbådelaug kan få stillet midlerne til rådighed. Midlerne går til renovering af bygningen, således at træbådelauget kan genoptage deres aktiviteter, og være med til at skabe liv på Nørrekås.

Der er indgået samarbejdsaftale mellem Bornholms Regionskommune og Bornholms Træbådelaug omkring lejemålet.

Der bliver udarbejdet en udbetalingsskrivelse til foreningen, hvori fremgår vilkår og betingelser for udbetaling af anlægstilskuddet.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 500.000 kr. ekskl. moms til anlægstilskud til den folkeoplysende forening Bornholms Træbådelaug. Anlægsbevillingen svarer til det afsatte rådighedsbeløb til formålet.

Punkt 15: Tilpasning af anlægsbudget vedr. Fremtidens Ældrepleje som følge af anlægsstop

24/3627

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede på mødet den 30. maj 2024, i forbindelse med udmøntningen af anlægsstoppet, at anlægsprojektet Fremtidens Ældrepleje reduceres til ombygning af Solstien og ombygning af Plejecenter Lunden, med henblik på frigørelse af bygningen i Lille Madsegade i Rønne til Ungehuset.

Det var forventet, at der kunne forelægges en sag, hvor der var beregnet yderligere på det nye projekt. Der er ikke beregnet yderligere, og beløbene fra sagen i maj vurderes at stadig at være bedste bud på udgifterne til det reducerede anlægsprojekt.

Der er samlet budgetlagt med 23,31 mio. kr. i 2024 til det oprindelige projekt. Restbudgettet udgør 23,27 mio. kr., hvoraf 20,31 mio. kr. i denne sag indstilles tilført kassebeholdningen. Restbudgettet udgør herefter 2,96 mio. kr., hvoraf 2,84 mio. kr. er øremærket til ombygningerne på Solstien og Lunden i 2025, og 0,13 mio. kr. overføres fra anlæg til drift i 2024 til dækning af merudgiften til leje af bygninger på Kirkepladsen i Allinge.

Det skal bemærkes at, rådighedsbeløbene i anlægspuljen fra 2025 og frem blev tilpasset det nye reducerede projekt i forbindelse med budgetlægningen for 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) rådighedsbeløbet i 2024 i anlægspuljen til ældreområdet reduceres med i alt 18.661.000 kr., idet 126.000 kr. overføres til driftsbevilling 55 Ejendomme og service til dækning af merudgift til husleje på Kirkepladsen i Allinge i 2024 og 18.535.000 kr. tilføres kassebeholdningen. Det resterende rådighedsbeløb i anlægspuljen i 2024 udgør herefter 2.839.000 kr., og
- b) anlægsbevilling og rådighedsbeløb i 2024 til projektet vedr. rådgivning og projektering af ældreprojektet reduceres med 1.774.206 kr., som tilføres kassebeholdningen, hvorefter projektet afsluttes.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 02-12-2024

- a) Anbefales.
- b) Anbefales.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i juni 2023, at igangsætte en større organisationsændring på ældreområdet, og afsatte i den forbindelse en anlægspulje på 23,5 mio. kr. i 2023 til "Samling i 6 distrikter". Der blev afsat yderligere midler i forbindelse med vedtagelsen af budget 2024, således at der var afsat i alt 56,6 mio. kr. til projektet "Fremtidens Ældrepleje" i årene 2023 til 2027.

Planen var, at etablere 6 plejedistrikter, som skulle organiseres med et plejecenter, et eller flere hjemmeplejeteams og sygeplejen mv. Der blev på den baggrund givet en anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. i juni 2023 til rådgivervydelser/projektering finansieret af anlægspuljen.

I forbindelse med udmøntning af anlægsstoppet godkendte kommunalbestyrelsen den 30. maj 2024 en ny plan for projektet. Projektet blev reduceret til at omfatte ombygning af Plejecenter Klippebo, Solstien og ombygning af Plejecenter Lunden med henblik på at frigøre bygningen i Lille Madsegade i Rønne til Ungehuset.

Beslutningen om reduktionen i anlægsprojektet nedjusterede den samlede økonomi med i alt 41,3 mio. kr.

Det var forventet, at der kunne forelægges en sag i 2024, hvor der var beregnet yderligere på det nye projekt. Der er ikke beregnet yderligere, og beløbene fra sagen i maj vurderes stadig at være bedste bud på udgifterne til det reducerede anlægsprojekt.

Ud af det samlede restbudget til det oprindelige projekt på 23,27 mio. kr. i 2024 forventes der, som en del af den nye plan, overført 2,84 mio. kr. fra puljen til 2025 til brug for ombygningerne på Solstien og Lunden. Der er derudover nu afsat 11,64 mio. kr. til formålet i puljen i 2025, idet budgetterne blev tilpasset det reducerede projekt i forbindelse med budgetlægningen for 2025. Der er samlet afsat 14,48 mio. kr. til ombygningerne, jf. tabel 2 i økonomiafsnittet.

Der skal tillige overføres 0,13 mio. kr. fra anlægspuljen til driftsbudgettet i 2024 til dækning af merudgiften til leje af bygninger på Kirkepladsen i Allinge.

Det indstilles derfor, at restbudgettet på i alt 20,31 mio. kr. tilgår kassebeholdningen.

Økonomiske konsekvenser

Der er samlet budgetlagt med 23.304.606 kr. til det oprindelige anlægsprojekt i 2024, fordelt med 21.500.000 kr. i anlægspuljen og med 1.804.606 kr. til rådgivningsprojektet.

Ud af det samlede restbudget på 23.274.206 kr. forventes det at 2.839.000 kr. skal overføres fra 2024 til 2025 som led i finansieringen af det reducerede projekt.

Det er i sagsfremstillingen af 30. maj 2024 forudsat, at lejemålet på Kirkepladsen i Allinge skal løbe indtil udgangen af 2025, hvor medarbejderne flyttes til Solstien. Derfor blev driftsbudgettet til husleje i 2025 forhøjet i forbindelse med budgetlægningen for 2025 via en teknisk korrektion.

Driftsbevilling 55 Ejendomme og service skal tilsvarende tilføres midler i 2024 til dækning af merudgiften på 126.000 kr. til husleje i de sidste tre måneder af 2024.

Det indstilles derfor også, at der overføres 126.000 kr. fra anlægspuljen til drift til dækning af merudgiften til leje af bygningen på Kirkepladsen i 2024, og at anlægspuljen i 2024 derudover reduceres med 18.535.000 kr., idet beløbet tilføres kassebeholdningen. Det resterende rådighedsbeløb i anlægspuljen i 2024 til de to ombygninger udgør herefter 2.839.000 kr.

Det indstilles derudover, at restbudgettet på rådgivningsprojektet på 1.774.206 kr. tilgår kassebeholdningen. Anlægsbevillingen reduceres med et tilsvarende beløb, hvorefter projektet afsluttes.

Samlet tilføres kassebeholdningen således 20.309.206 kr., jf. tabel 1.

Tabel 1

Beløb i hele kroner	Korrigeret budget 2024	Forbrug regnskab 2024	Restkorrigeret budget 2024	Overføres til drift 2024, husleje Kirkepladsen	Overføres til anlægspuljen i 2025	Tilføres kassebeholdningen
Anlægspulje ældreomr., samling	21.500.000	0	21.500.000	126.000	2.839.000	18.535.000
Rådgivningsprojekt	1.804.606	30.400	1.774.206			1.774.206
I alt	23.304.606	30.400	23.274.206	126.000	2.839.000	20.309.206

Det skal bemærkes at, rådighedsbeløbene i anlægspuljen fra 2025 og frem blev tilpasset det nye reducerede projekt i forbindelse med budgetlægningen for 2025 via en teknisk korrektion.

Ombygninger

Der er herefter afsat nedenstående rådighedsbeløb i anlægspuljen øremærket til ombygning af Solstien og Plejecenter Lunden.

Tabel 2

Beløb i hele kroner	2024	2025	I alt
Solstien	2.050.000	8.405.000	10.455.000
Plejecenter Lunden	789.000	3.235.900	4.024.900
I alt	2.839.000	11.640.900	14.479.900

Der er derudover afsat et rådighedsbeløb på 4.000.000 kr. i 2024 til ombygning af ejendommen i Lille Madsegade i Rønne til Ungehuset.

Center for Trafik, Ejendomme og Drift har endnu ikke søgt om anlægsbevillinger til projekterne.

Punkt 16: Emner til dialogmøder 2025

24/24721

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Fagudvalget kan beslutte et MED-relevant tema, som skal belyses på dialogmødet med CenterMED i foråret 2025.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget fastsætter et tema for dialogmødet 2025 for dialogmødet med henholdsvis Center for Natur, Miljø, Plan og Kultur og Center for Trafik, Ejendomme og Drift.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Udvalget fastsætter følgende temaer:

- Hvordan er det gået med implementeringen af organisationsændringen?
- Inddragelse af borgere omkring service
- De gode historier om BRK

Sagsfremstilling

Udover at fagudvalget kan fastsætte et tema til dialogmøder fastsætter CenterMED ligeledes temaer. Temaet skal være MED-relevant, dvs. omhandle personale- og arbejdsforhold. Det kan f.eks. vedrøre implementering af budget 2025.

Dialogmøderne afholdes én gang årligt og i 2025 afholdes møderne i februar og marts måned.

For at sikre en konstruktiv dialog, hvor både medarbejdere og politikere får plads til at give deres mening til kende, tages der ved dialogmøderne udgangspunkt i Bornholms Regionskommunes værdigrundlag:

- **Tillid**
Afgørende forudsætning for et positivt samspil mennesker imellem.
- **Respekt**
Respekten for det hele menneske og respekten for menneskenes forskellighed.
- **Åbenhed**
En forudsætning for menneskelig tryghed og har betydning for vores dialog, lydhørhed og informationsniveau.
- **Engagement og ansvarlighed**
Vi arbejder på tværs mod et fælles mål: Vi deler viden og erfaring. Vi er fleksible, og vi er ambitiøse.

Beslutningspunktet fra mødet i Økonomi- og Klimaudvalget den 17. januar 2024 kan læses i sin helhed [her](#).

Økonomiske konsekvenser

Punkt 17: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Orientering

Gensidig orientering gives.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Orientering givet.

Punkt 18: Sager til høring

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Indstilling

Sager til høring i Ældre-, Handicap eller Ungerådet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 04-12-2024

Ingen.

Punkt 19: Lukket: Lukket punkt: Orientering om anlægsprojekt – nyt molehoved i Allinge Havn

23/16142

Punkt 20: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Allinge Havn

24/5387

Punkt 21: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Sandvig Havn

24/10348

Punkt 22: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodsskader i 2024, Gudhjem Havn

24/5451

Punkt 23: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodskader i 2024, Tejn Havn

24/10349

Punkt 24: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodskader i 2024, Svaneke Havn

24/10352

Punkt 25: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udbedring af stormflodskader i 2024, Broer og stier udenfor havnene

24/10354

Punkt 26: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til nye vinduer og døre i rød gang og SFO på Søndermarksskolen

23/6790

Punkt 27: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til udskiftning af ventilationsanlæg på Søndermarksskolen

24/23370

Punkt 28: Lukket: Lukket punkt: Prioritering af anlægsmidler, vejanlæg 2025

24/24985